І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV Ч. 225. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ГРУДНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 8, 1967 No. 225. VOL. LXXIV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 7 грудня 1967

В АМЕРИЦІ

З БІЛОГО ДОМУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ про зміни в Державному Департаменті. І так недавній американський амбасадор до Москви Фой Д. Колер залишає дипломатичну службу, на якій він працював від 1931-го року, і працюватиме як професор в Центрі Заавансованих Міжнародних Студій в Маямському університеті на Флориді. Тепер він працює в централі Державного Департаменту. На місце Колера приходить також недавній амбасадор до Москви, теперішній амбасадор ЗДА до Парижу Чарлз Е. Болен. Болен працює в дипломатичній службі від 1929 року. Не знати, хто займе пост в Парижі, який залишить Болен.

СЕМИЧЛЕННИЙ ВІЙСЬКОВИЙ СУД у Форті Мід в Мериленді визнав винним у шпигунстві в злодійстві бувшого сержанта Лionарда Дж. Сефферда і покарав його 25-річною тяжкою працею та непочесним звільненням із військової служби. Суд відкинув можливість 12-річної кари тюрми і визначив йому 25-річну тяжку працю. Сеффорд співпрацював із представником совєтської амбасади у Вашингтоні Ніколаєм Ф. Поповим, від якого дістав був 1,000. дол. Попов був першим секретарем совєтської амбасади, і негайно залишив ЗДА, коли виявилася його шпигунська „дипломатія". Сеффорд вкрав був також гроші.

НАЙНОВІШІ ОПИТУВАННЯ, переведені аґенцією Луїса Гарріса, свідчать про те, що збільшується популярність президента Джансона. На початку листопада тільки 23 відсотки опитуваних вірили, що Джансон добре виконує свої обов'язки як президент ЗДА, а при кінці листопада цей відсоток виносив 34. Популярність Джансон збільшується внаслідок того, що він гостро виступив на пресовій конференції проти тих, які критикують війну у В'єтнамі. Також заяви генерала Вестморленда та амбасадора в Південному В'єтнамі Еллсворта Бункера скріпити становище Президента. Вони заявили, що є сильні вигляди виграти війну у В'єтнамі.

МИШИҐЕНСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР РОМНІ, перед виїздом у 29-денну подорож до Европи й Азії, заявив, що нікому не вдасться „сполокати йому мозок", коли він приїде до В'єтнаму під час свят Різдва Христового. Губернатор Ромні заявив був 4го вересня ц.р., що його невірно інформували про становище у В'єтнамі, коли він там був вперше в 1965-му році. Тоді Ромні заявляв, що морально оправданий побут американських військ у В'єтнамі, а цього року змінив свою думку і тому мусів заговорити про „споліскування мозків". Ромні — це перший політик, який повідомив вже, що старається про номінацію на кандидата на президента. Це саме зробив демократ сенатор МекКарті.

ТРИ ПРАВНИКИ ЗАЯВЛЯЮТЬ, що колишній аґент Секретної Служби ЗДА, який тепер відбуває кару в'язниці у Спрінґфілді, Мізурі, сказав їм, що Секретна Служба мала відомості про те, що існувала змова, щоб вбити президента Кеннеді. Секретна Служба мала інформації, що змовники плянували вбити президента Кеннеді під час того, коли Президент поїде до Шикаґо. Змовники не здійснили свого пляну тоді, бо подорож Кеннеді до Шикаґо була відкликана. Ці правники — це адвокат аґента Абрагама В. Болдена Марк Лейн та два інші правники Джан Госмер і Ричард Бирнс.

У СВІТІ

НОВИЙ БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ФІНАНСІВ (СЕКРЕТАР СКАРБУ) РОЙ ДЖЕНКІНС ЗАЯВИВ у своїй першій промові в палаті громад, що британці до цього часу „жили понад стан" і тепер мусять поскромнішати та пристосуватися до трудних господарських умовин. Він перестеріг своїх земляків, що в найближчому часі Британія переживатиме „важкий іспит" та заповів дальші бюджетові ощадності, які безпосередньо некорисно відіб'ються на крайовій продукції.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ОБОРОНИ ГЕРГАРД ШРЕДЕР ЗАПОВІВ, ЩО Західня Німеччина не може відмовитись від тактичної атомової зброї, перебуваючи в Атлантійському Союзі (НАТО). Зінтеґрована у збройних силах НАТО армія Західньої Німеччини мусить мати таку саму зброю, як її мають інші аліянтські війська, особливо американські вояки, стаціоновані на території Західньої Німеччини. Вся навіть тактична атомова зброя стоїть під контролею американського камандування, яке одиноко рішає, чи і коли вжити її. Заява Шредера стояла у зв'язку з останніми заявами соціял-демократів, які є в урядовому бльоку канцлера Курта Георґа Кізінґера, — що Західня Німеччина повинна відмовитись від будь-яких амбіцій мати атомову зброю.

ПАПА ПАВЛО VI ПРОГОЛОСИТЬ ВНЕДОВЗІ СВОЄ ОСТАТОЧНЕ СТАНОВИЩЕ в справі контролі народин, — твердить римська преса. Папа виявить його або у своїй новорічній промові, або в окремому документі. Спеціяльна, покликана Папою Комісія, яка складалась з 75 духовних і світських осіб, фахівців різних ділянок науки та суспільного життя, студіювала цю проблему впродовж двох років і проголосила була свій звіт в червні 1966 року. Більшість тієї Комісії поручала змінити дотеперішнє доктринальне становище Католицької Церкви, яке забороняє користування будь-якими штучними, механічними чи хемічними, засобами обмеження народин, — меншість поручала збереження того становища. Папа схилявся до цього часу до становища консерватистів і традиціоналістів.

ЄГИПЕТ ПЕРЕВІВ ЕВАКУАЦІЮ СВОЇХ ВІЙСЬК із Ємену, куди вислав був їх в 1962 році, підтримавши своєю збройною силою тамошній лівий переворот проти „імама" Мохамада аль-Бадра. Громадянська війна між роялістами і республіканцями тривала там вже 5 років і після відходу єгипетських військ відновилась — з корисними вислідами для роялістів. Новий режим в Ємені, який прийшов до влади 5 листопада ц. р., погодився на переговори з роялістами, але з передумовою, що Ємен має залишитись республікою. Роялісти відкинули ту передумову і тепер бої наблизились вже під саму столицю Ємену Сану.

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИ („В'ЄТКОНҐ") НАПАЛИ НА УКРІПЛЕНЕ СЕЛО Дак Сонґ недалеко кордону Камбоджі та гналися головною вулицею села з метачами вогню й ручними гранатами. Згинуло коло 20 місцевих цивільних мешканців і спалено 30 до 40 домів. Комуністичний загін нараховував коло 400 повстанців. Коли літаками наспіла відсіч оборонцям села — комуністи втекли.

В КАТЕДРІ СВ. ПАТРИКА БІЛЯ ДОМОВИНИ КАРДИНАЛА СПЕЛМАНА ВІДБУЛАСЯ ПРАВОСЛАВНА ВІДПРАВА

Ню Йорк. — У вівторок, 5-го грудня, тут в римокатолицькій катедрі св. Патрика біля відкритої домовини померлого Кардинала Френсіса Спелмана відбулося Богослуження в православному обряді, що його відслужив Архиєпископ Грецької Православної Церкви в Америці, ВПреосв. Іяковос, в сослуженні вісьмох православних священиків, що й видно на фотознімці побіч. Це перше православне Богослуження в цій катедрі. Того самого дня в цій катедрі була відслужена Панахида за покійного кардинала також в українському католицькому обряді. Панахиду правили о. протоігумен Микола Когут, о. д-р Юліян Катрій та о. Орест Засійбіда, всі ЧСВВ, з церкви св. Юра в Ню Йорку. Співав хор „Думка" під диригентурою мґра Леонтія Крушельницького.

Закордонної політики ЗДА не формують вуличні демонстранти — заявив Раск

Ню Йорк. — Державний секретар Дін Раск виголосив в минулу середу 6 грудня ц. р. промову під час обіду поверх тисячі членів Крайової Асоціяції фабрикантів у готелі Валдорф Асторія в Ню Йорку, займаючись проблемами Далекого Сходу та їх зв'язком із В'єтнамською війною. В тому самому часі відбувалась демонстрація пацифістів на вулиці перед готелем. Натякнувши на неї, державний секретар заявив саркастично, що „маємо, мабуть, перед готелем привітальний комітет, але в ньому нема представника Північного В'єтнаму". Раск повторив заяву, що її складали нераз уже президент Джансон і він, Дін Раск, що коли тільки в'єтнамські комуністи захочуть говорити про замирення, то він „за годину" появиться на місці зустрічі. Зрештою, Рак підкреслив, що закордонна політика Америки є незалежна від вуличних демонстрацій, які не можуть спонукати Уряду ані до відкликання з В'єтнаму своїх військ, ані теж поширити тамошню війну. Раск прославляв розвиток різних азійських країн, назвавши за іменем Японію і Індонезію, та твердив, що того розвитку не було б, коли б азійські народи не почули себе безпечними внаслідку активного спротиву Америки комуно - китайському аґресивному імперіялізмові. Якщо хтось не вірить у це твердження, то хай поїде туди і поговорить з відповідальними діячами далекосхідніх азійських країн — заявив державний секретар.

Конґрес схвалив законопроєкт про інспекцію м'яса

Вашинґтон. — Обидві Палати Конґресу 6-го грудня затвердили компромісовий законопроєкт, виготовлений Конґресовою Конференцією про Федеральну контролю над м'ясом. Коли президент Джансон підпише цей закон, то він заступить давній закон, що обов'язував 60 років. Згідно з новим законом контроля над м'ясом буде поширена на нових 15.000 різень. Президент Джансон заявив, що новий закон допоможе кожній американській родині мати на столі здорове м'ясо. Стейти впродовж 3-ох років мають зорганізувати контролю над м'ясом, продаваним в їхніх межах. Федеральний Уряд платитиме половину коштів інспекції м'яса, яка мусить бути такого стандарту, як федеральні вимоги. Коли стейти не зорганізують контролі, то Федеральний Уряд зможе її зарядити сам на терені цих стейтів.

Республіканські губернатори домагаються ліберальнішої плятформи як в 1964 році

Вашинґтон. — Губернатори республіканці стараються мати вплив на виборчу плятформу своєї партії в 1968-му році. Вони збираються на конференцію у Вест Палм Біч на Флориді 7-го грудня. Пенсильванійський губернатор Реймонд Шейфер має в цій справі запропонувати ліберальніший текст виборчої плятформи від тієї, яка була в 1964-му році і яка спричинила проґру республіканського кандидата Беррі Ґолдвотера. Губернатор Шейфер пропонує, щоб губернатори республіканці перевели в найближчому році 7 районових переслухань, якими керував би окремий комітет. Коли губернатори погодяться на плян Шейфера, то цими переслуханнями в справі виборчої плятформи мав би керувати політичний комітет губернаторів, очолюван и й нюйоркським губернатором Рокефеллером. Губернатор Шейфер хотів би, щоб Рокефеллер старався про номінацію на кандидата на президента.

Не вдалося перещеплення серця в Брукліні, і пацієнт помер

Бруклин, Н.Й. — Друга проба перещепити людське серце хворому пацієнтові відбулася в Брукліні в Медичному Центрі ім. Маймонідеса 6-го грудня. Цю операцію перевів відомий хірург серця д-р Адріян Кантровіч за допомогою медичного гурту 22-ох осіб. Операція почалася о год. 4 : 15 перед полуднем і тривала 2 години і 15 мінут. Але пацієнт із перещепленим чужим серцем помер 6 і півгодини пізніше. Д-р Кантровіч сказав: „Ми досі не знаємо, чому це перещеплене серця припинило биття". Оператор заявив, що він старався зробити одне дитя здорове із двох дітей-немовлят, які обидвоє не мали виглядів жити, народившися нездоровими. Двотижневе дитя, якому перещепили серце, народилося в Брукліні з деформованим клапаном, і йому грозила смерть за кілька днів або тижнів. У Філядельфії народилося інше немовля, яке мало дефект мозку і також не могло довго жити.

ЗДА погоджуються на участь В'єтконґу в дебатах в ОН про В'єтнам

Об'єднані Нації. — Американський амбасадор в Об'єднаних Націях Артур Голдберг повідомив генерального секретаря ОН У Танта, що ЗДА дадуть візу представникові чи представникам Фронту Національного Визволення, який керує комуністичним повстанням в Південному В'єтнамові. Так твердять газети, додаючи, що американські власті все ж противляться тому, щоб південно-в'єтнамські комуністи свобідно аґітували в кулюарах Об'єднаних Націй, приїхавши до Ню Йорку не для участи в дебатах Ради Безпеки ОН з метою осягнути замирення у В'єтнамі, а тільки — щоб вести тут ворожу антиамериканську пропаґанду. Все це тільки гіпотетичні комбінації, бо не відомо, чи взагалі Північний В'єтнам і південно - в'єтнамський комуністичний Фронт Національного Визволення приймуть запрошення прибути на засідання Ради Безпеки ОН, на якому буде розглядатись проблема В'єтнаму і тамошня затяжна війна. Ще не сказано, коли офіційно ЗДА зголосять вимогу, щоб для справи В'єтнаму скликати Раду Безпеки: відповідну резолюцію прийняв американський Сенат в минулому тижні. Переважає думка, що Північний В'єтнам, який не є членом ОН, стоятиме далі на становищі, що В'єтнамська війна — це „внутрішня справа" В'єтнаму та що Об'єднаним Націям нема ніякого діла втручатися в цю справу. Як таким буде становище Північного В'єтнаму, то СССР або згори запротестує проти скликання Ради Безпеки, або внеможливить її дебати й будь-яке рішення, заклавши своє вето.

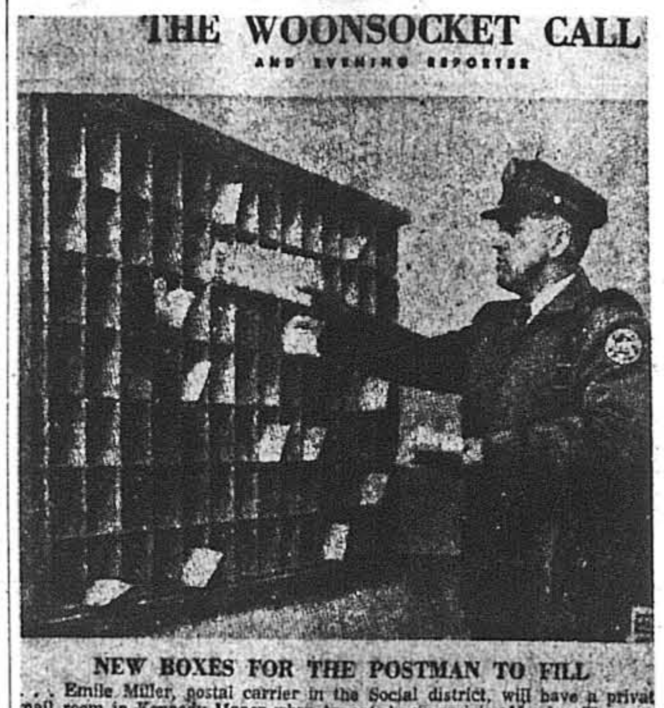
Амбасадор ЗДА в ОН Артур Ґолдберг, мабуть, зречеться свого становища

Вашинґтон. — Не зважаючи на заперечення, що його склав американський амбасадор в Об'єднаних Націях Артур Ґолдберг, втримуються вперті поголоски, що він швидко зречеться цього свого становища й перейде до приватної адвокатури. Ці поголоски мають два головні сутні джерела: Ґолдберг недавно зголосився до адвокатської Палати в Ню Йорку, куди його негайно прийняли, як колишнього члена Найвищого Суду, а далі — після того, як у січні 1968 року відійде з Уряду секретар оборони Роберт МекНамара — Ґолдберг неначе залишиться в Уряді, як одинокий „голуб", себто прихильник припинення налетів проти північного В'єтнаму та посиленої дипломатичної акції задля замирення у В'єтнамі. Ґолдберг льояльно тримався вказівок з Державного Департаменту і Білого Дому у своїй діяльності на терені Об'єднаних Націй, але не скривав своєї опозиції проти тих, які пропонували загострення способів ведення В'єтнамської війни. Поголоски про недалекий відхід А. Ґолдберґа посились, коли стало відомо, що він мав довгі розмови з одною з керівних адвокатських канцелярій у Ню Йорку, Пол, Вайс, Рифкайнд, Вартон енд Гаррісон. Зате Ґолдберґ рішуче заперечив, наче б він хотів кандидувати на сенатора з стейту Ню Йорк, проти теперішнього сенатора Джекоба Джевітса. Його кандидатуру висували нюйоркські демократичні кола, як видатного американсько - жидівського діяча, проти республіканця Джевітса, також жидівського роду.

Фінляндія святкує 50-ліття своєї державности

Гельсінкі. — 6-го грудня 1917-го року Фінляндія проголосила свою державність, а малий, але свідомий фінський нарід, який ненавидів москалів, оборонив свою молоду державу проти большевиків — під проводом свого національного героя, маршала Карла Маннергайма. Однак червона Москва не вирeклась своїх аґресивних замірів супроти Фінляндії і в другій світовій війні, після початкових блискучих перемог фінців, таки перемогла її і заграбала в неї цілу провінцію Карелії та встановила свої військові бази біля берегів Фінляндії і цілком узалежнила її від своєї мілітарної потуги. Все ж, большевики не знищили фінської державности й не анектували Фінляндії, а залишили її вільною ніби на показ „мирного співіснування". Однак під натиском Москви у травні минулого року мусів прийти там до влади уряд „народного фронту", до якого належать також комуністи, які ніколи у вільних фінських виборах не могли здобути поважнішого числа голосів. Коли у середу 6 грудня ц. р. Фінляндія святкувала 50-ліття своєї державности — вплинули на руки її президента Урго Кекконона депеші з привітаннями від усіх країн світу. Урго Кекконон запевняв, що Фінляндія почуває себе „вільною і безпечною", зберігаючи добрі взаємини з усіма сусідами. Фінляндія нараховує тепер усього 4,600.000 мешканців.

„СВОБОДА" НА ІЛЮСТРАЦІЇ ПРО РОЗВИТОК АМЕРИКИ

Вунсакет, Ровд Айленд. — Місцева американська газета „Ди Вунсакет Кол" надрукувала великий, ілюстрований репортаж про побудову в тому місті ряду великих і модерних мешканевих будинків, що саме тепер починають до них зголошуватись льокатори. В будинках є окремі кімнати для листонош, як і відповідні скриньки, в які вони вкладають пошту для мешканців, що й показано на цій ілюстрації, на оригіналі якої виразно видно, що до скриньки цей поштар вкладає ... „Свободу".

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ
(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

КРИТИКУЮТЬ КРИТИКІВ

„Літературна Україна" з 1 грудня помістила велику статтю С. Широкова з оглядом різних критичних праць і відгуків на нові літературні твори, і в кожному знаходить щось „плутане" і „невірне". В кінці огляду сказано: „Літературна критика потрібна всім. І літературі, і читачам. Вона має невимовне щастя почувати себе складовою частиною літератури великої, талановитої, натхненої передовими ідеалами сучасности, літератури, що перебуває в русі. То як же треба критиці дбати, аби бути гідною такої літератури!"...

„МИ НЕ РОБІНЗОНИ"

Якийсь Русал Рза написав, а київська „Культура і Життя" з 3-го грудня надрукувала темним шрифтом його статтю „Ми не робінзони", в якій той, на догоду панівному в СССР народові й культурі, пише: „Інтернаціональне мистецтво перш за все — якісне явище. Воно суперечить вузькому, позбавленому розмаїття барв, звучання, відтінків націоналістичному мистецтву, де національна виключність стає принципом, і тим самим збіднює світ людського діяння, людського самовияву". В тому ж числі Р. Газаматов називає в статті „Дві матері" своїми рідними матерями власний Даґестан і... Росію, кажучи, що „і Махмуд і Пушкін обоє дивляться в мою саклю". Чому вже тоді не в „мою ізбу"?..

ЗРАЗОК КОМСОМОЛЬСЬКИХ ЗБОРІВ У СЕЛІ

У радгоспі ім. Петровського, Межівського району на Дніпропетрівщині ось так відбуваються комсомольські збори, як інформує „Молодь України" з 1 грудня: „Стемніло. У радгоспному клубі зібралося до двадцяти юнаків і дівчат. Одні забивали „козла", інші кружляли в танці. Представник райкому хвилювався, виглядаючи, чи не прибуває молодь. У різні відділення радгоспу імені Петровського були послані автомашини. Але вони повернулися майже порожніми. Комсомольців звозили на звітно-виборні збори до пізнього вечора, але вони так і не відбулися".

ДО ФЕДЕРАЦІЇ СПОРТИВНОГО РИБАЛЬСТВА УССР НАЛЕЖАТЬ 900.000 ОСІБ

За повідомленням „Молоді України" з 1 грудня, до федерації спортивного рибальства УССР належить тепер 900 тисяч осіб, федерація має 18 000 низових колективів-клітин. Правління ФСР, між ін., пише про відсутність транспорту для рибалок: „Від імені 900 тисяч рибалок республіки ми звертаємось до Міністерства автомобільного транспорту УРСР: допоможіть нам організувати перевезення спортсменів до місць відпочинку".

ВИСТАВКА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

У Києві відбулась республіканська виставка декоративного і прикладного мистецтва, з участю 550 майстрів, які показали 3 500 робіт. Деякі з них чарували очі красою українського розпису та орнаменту. Були й такі, що про них особливо розписувалась газета „Культура і Життя" з 1 листопада: „Косівці на цій виставці показали себе вправними скульпторами. З пластикою малих форм виступили М. Озерний („Ленінські декрети на Гуцульщині") М. Кікот („Зустріч визволителів")"... Або: „Використовуючи технічні прийоми лемківської різьби, В. Захаров створив кілька статуеток, присвячених Жовтневій революції, героям громадянської війни. Лаконічна і експресивна його робота „Декрет про мир". Озброєний матрос уважно читає газету, де надруковано перші декрети Радянської влади".

ПІДТВЕРДЖЕННЯ КОЛОНІЯЛЬНОГО СТАНУ УССР

„Російська Федерація постачає Україні продукцію машинобудування, верстати, автомашини, устаткування для доменних і мартенівських печей, прокатних станків, тех. обладнання для хемічної, легкої, харчової та інших галузей промисловости". Про це повідомила „Радянська Україна" з 28 листопада, викриваючи тим колоніяльну залежність господарства й економіки УССР від Росії, яка сконцентрувала в своїх руках важку індустрію, в тому й машинобудування та варстатобудування, не кажучи вже про воєнну промисловість.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пригадка на часі

На 22 січня 1968 року припадають 50-ті роковини найсвітлішої події в новітній історії України, події, яка стала наріжним каменем українського національно політичного світогляду і яка по нинішній день є і буде конкретною політичною програмою, що за її здійснення кривавилися вже два українські покоління і що є далі мрією всіх на землі сущих українських людей. Ясно, що золотий ювілей цієї великої події повинен бути відсвяткований краще, світліше, могутніше, аніж святкується щорічно роковини IV Універсалу Української Центральної Ради, як це вже ввійшло в традицію всіх у вільному світі існуючих українських громад.

До 22-го січня лишається вже тільки кругло шість тижнів, а в багатьох наших громадах ще й не розпочинали ніяких приготувань до гідного відзначення цих роковин, — в інших, як зачуваємо, ці приготування обмежуються покищо анґажуванням промовців. Тож крайня пора думати про 1) загальний характер святкування і 2) про детальну його програму. Річ у тім, що треба бодай на ті золоті роковини проголошення ні від кого незалежної Української Народної Республіки відірватися від трафарету і піднести ювілейні концерти - академії на вищий, культурніший рівень. Проголошення IV Універсалу Українською Центральною Радою — це суто політичний акт, який довів до апогею українську національну революцію, пройшовши протягом десятьох місяців стомилевими кроками шлях — від загальникової вимоги неясної автономії в межах російської імперії до скристалізованої програми рідної суверенної держави. Тому й відзначування цієї політичної події мусить мати політичний характер. Водночас — рахуючись з існуванням уже другого й третього покоління, яке не було свідками тієї події з-перед 50-ох років або має про ту подію тільки слабе уявлення, і рахуючись з найбільшою проблемою українства у вільному світі — збереження в умах і серцях нашої молоді української свідомости та українського сентименту — добре використати ту нагоду для втягнення до участи у святкуванні 50-ліття української державности найбільшого її числа. Для цього треба тісної співпраці всіх молодечих організацій, всіх українських шкіл.

Шість тижнів — це дуже короткий час. Цей час слід використати для дбайливої передуманої й добре зорганізованої підготови святкувань 22 січня 1968 року та для створення такої урочистої атмосфери, яка потрібна, щоб усі учасники тих святкувань відчували їх вийнятковість.

Грабунок продовжується

„Більше хліба!..“ — так назвала „Радянська Україна“ з 2 грудня передову статтю, в якій підпирає рішення останього пленуму ЦК КПУ про збільшення продукції хліба в Україні. Фактично ж, не ЦК КПУ, а Москва встановлює для України „норми“ хлібоздачі. Київська газета повідомила про це, не прикриваючись навіть фіговим листком: „Як передбачається директивами XXIII з'їзду КПСС, наша республіка на кінець п'ятирічки має досягти виробництва зерна до 37-38 мільйонів тонн. Це на 4,5-5 мільйонів більше, ніж одержано в нинішнім році. Що ж, завдання відповідальне, але цілком посильне“ . . .

Коли б така вимога Москви до України дійсно була посильною, то не доводилося б виносити постанов. А коли б українське селянство не мало на шиї колгоспного хомута, то Україна могла б продукувати хліба й до хліба значно більше, ніж продукує.

Майже щороку ЦК КПСС, як і його підголоски в „союзних республіках“, виносять постанови щодо здачі зерна державі, постанови такого типу, що межують з грабунком селянства, який легко здійснювати Москві через колгоспну систему. Цьогорічна постанова ЦК КПУ з 1 грудня названа „Про стан і заходи по дальшому збільшенню виробництва зерна в колгоспах і радгоспах республіки“. У постанові висунено вимоги інтенсифікувати розвиток зернового господарства в Україні, краще використовувати наукову базу, вдосконалювати технологію, посилити боротьбу з ерозією ґрунтів, що в УССР набрала загрозливих розмірів, бо землі не дають перепочити. Головну увагу приділено озимій пшениці, як найціннішій продовольчій культурі. В постанові сказано також, що треба провадити, де лише змога, меліоративні роботи, висушувати болота, перетворювати їх на поля, словом поставлено вимогу, щоб з допомогою науки, техніки і недоспаних ночей та найважчої праці колгоспників Україна давала більші врожаї, бо вона „була й залишається важливою хлібною базою всієї країни“.

Про дві речі „забуто“ в тій постанові: про кріпацьку колгоспну систему, яка зробила з селянина безземельного невільника - батрака, і про незацікавлення колгоспників збільшенням продукції, бо вони від того нічого не мають.

НЕПРАВДА ТАМ, НЕПРАВДА Й ТУТ . . .

I

Для всіх нас є очевидним, що найважливіше завдання української еміґрації з'єднувати прихильність впливових чинників для нашої справи. Недостачу тих симпатій ми особливо дошкульно відчули в 1917-20 рр. і тому розуміємо вагу цього фактору. Маємо успіхи в наших заходах?

Ось пождіть до січня, коли почнеться черговà повінь проклямацій губернаторів і посадників із вивішуванням прапорів, а по газетах появляться знімки з посадниками і губернаторами посередині, нашими діячами довкола та з двома - трьома красунями у національних строях для оживлення світлини...

Не хочемо знецінювати тих заходів. Прихильність кожного американця для нас важлива. Не менш корисний приятель в особі представника стейтової чи місцевої самоуправи. Идеться тільки про те, щоб ми не надавали цим виявам симпатії політичного значення, бо такого вони по суті не мають. Прив'язування завеликого значення до тих виявів симпатії може приспати нашу чуйність, може давати нам ілюзії здобутків на цьому важливому відтинку нашої діяльности, коли властиво ніякими досягненнями, які мали б поважне політичне значення, похвалитись ми не можемо. Українці в Канаді добилися на цьому полі дещо кращих успіхів, особливо за час урядування Консервативної партії.

Політичне значення в ЗДА мають тільки заяви представників федерального Уряду, бо зовнішня політика в їхній виключній компетенції. Посадники і губернатори можуть нам обіцяти і Москву, але до їхніх заяв не прив'язує ніхто більшої уваги.

II

Становище американського Уряду в українській справі подиктоване цілістю його політики, яка настановлена на рівновагу сил у світі через співіснування двох атомових потуг — ЗДА і СССР. Мир у світі має бути вдержуваний ціною невстрявання одної потуги у справи другої, ціною відмови поширювати сфери впливів поза межі „статус кво“.

Хоч Москва не вповні дотримується цієї політики, доказом чого є її інтервенції на Кубі і у В'єтнамі й активне сприяння опозиції в ЗДА, все ж Вашинґтон своїм невтручанням у справи країн, що належать до комуністичної сфери впливів, і не надаванням навіть моральної підпори визвольним рухам в СССР хоче переконати Москву, що він не вчинить нічого, що можна було б уважати за встрявання в її справи.

Україна — особливо невральґічне місце Москви. Тому Україну трактується тут, як невід'ємну частину московської імперії і уникається навіть натяків на те, що це слабке місце в московській імперіяльній системі. Переважає думка, що навіть найменше сприяння українській ірриденті вважала б Москва за атаку на її цілість. Отже, рахувати в цих умовах на підтримку нашої справи Урядом — наївно. Нічого сподіватись нам у цьому напрямі ні від демократів, ні від республіканців.

III

Громадська думка, репрезентована наукою і пресою, вторує цьому офіційному становищу. 2-го листопада появилась у „Свободі“ стаття, автор якої звертає увагу на протиукраїнське становище в статтях, опублікованих в американській пресі з нагоди 50-ліття большевицького перевороту. Це не дивниця, що москвофільне настановлення науки і преси сходиться з офіційним становищем в українській справі. Ворожі нам чинники працювали десятиліття, поки ми сюди прибули, щоб опанувати науку і громадську думку.

Наші ж заходи в цій ділянці несерйозні. Голоси тих, що закликають до поважного наукового контрнаступу, до видавання поважних науково обґрунтованих праць про Україну, не знаходять відгомону. Є в нас кошти на все, крім наукових праць. Видаванням же непо별важно підготованих матеріялів допомагаємо радше ворогам дискредитувати нас, і іноді даємо їм у руки арґумент, що у наших наукових працях не проведена межа між наукою, пропаґандою і публіцистикою.

IV

Хоч ледве чи ворожа нам нині наука і публіцистика має вирішальний вплив на урядову політичну лінію в нашій справі, все ж нам треба з тим усім, що пишеться про нас, серйозно рахуватись і по змозі відбиватись. Особливу увагу мусять звертати півофіційні публікації, що є виразниками офіційної політики держави. За такі слід уважати голоси у видавництві урядової Інформаційної Аґенції, що видає двомісячник „Проблеми Комунізму“.

Хоч Редакція цього журналу застерігається, що погляди авторів не конче віддзеркалюють становище Уряд З'єднаних Держав з уваги на те, що статті пишеться на замовлення, є підстави вважати, що вони не відбігають істотно від становища Уряду, особливо ж, коли покриваються переважно з тим, що деколи вихоплюється з уст офіційних представників.

Останнє число (вересень-жовтень 1967 р.) цього журналу присвячене національній політиці в СССР, і тому радимо кожному, хто цікавиться положенням України, це число простудіювати. В рамах цієї статті хочемо зробити лише декілька завваг.

Коли читаєте статті, присвячені балтійським народам, мусульманам, вірменам, якутам, казахам, у всіх тих статтях, особливо ж у статті про казахів, зустрінете натяки на прагнення тих народів до державної незалежности, згадки про їх боротьбу у час революції та про їх нинішню боротьбу проти русифікації.

В статті про Україну боротьба 1917-20 рр не існує. Якщо йдеться про вияви націоналізму, то є лише згадка про малі націоналістичні „банди“ під час другої світової війни, що розплились 15 років тому в Карпатських горах...

Українці ж, народ найбільше наближений мовою і культурою до москалів, живуть мирно з москалями від сторіч. Українство репрезентоване селом, міста ж опанували москалі. Московщення не було і не є насильним процесом, як би виходило зі статті. Сталін наказав у 1921 р. по лінії своєї національної політики українізацію міст, але пізніше, дійшовши до пересвідчення, що це може розбудити націоналізм, залишив той курс і навіть застосував русифікаційний тиск. Цей русифікаційний процес продовжується й нині, але нині це радше добровільна русифікація. Українці, як Підгорний, Полянський, Брежнєв, працюють рука в руку з москалями, почувають себе співкерівниками СССР, сепаратизм завмирає. Нині 51% населення України живе в містах, Україна переходить кризу національної ідентифікації.

В минулому українство, — читаємо в журналі — ідентифікувалося з сільськими темами, що спираються на історичній традиції. В добу індустріялізації і урбанізації традиційна сільська тематика втратила значення. Її заступає тематика, зв'язана з індустріялізацією, по суті міська і інтернаціональна, чужа українству. Отже, коли підсовєтській українській інтеліґенції не вдасться засипати прірви між сільською, традиційною культурою і новою, міською, по суті не українською, перспекти в и для українства невеселі.

Хібащо москалі у своєму запалі обмосковлювання перетягнуть струну і в народі зродиться ностальґія за старим або народиться нова українська урбаністична культура що, на думку автора, виглядає як річ неправдоподібна. Одначе, автор бачить відрадне явище у виступі шестидесятників.

Простудіювавши це офіційне, чи півофіційне становище в справі України, як теж маючи на увазі голоси науки і преси про Україну, можна дійти тільки до двох висновків:

— прийняти, що ті погляди правдиві, хоч які вони для нас прикрі, і погодитися з ними, або

— спростовувати їх, доказуючи їхню фальшивість. Підкреслюємо: доказувати фальшивість. Це діло не легке. За нього мусять узятися компетентні особи та чинники, і вони мусять стояти на такому рівні, що відкинути їх буде неможливо.

Не віримо, що ми зуміємо нині змінити такою нашою кампанією погляди урядових чинників, бо вони подиктовані іншими мотивами, як моральні. Важливіше впливати тими способами на формування громадської думки, коли політика може обкрутитись на 180° впродовж годин. Протидіяти всьому і спростовувати все, що фальшиво пишеться про Україну, це наше найбільше завдання, бо від цього у великій мірі залежатиме наша доля.

Тому хай нас не заспокоюють у тому відношенні заяви губернаторів та посадників, і хай це не відвертає нашої уваги від великої атаки, що її мусимо почати проти тих, чий неґативний голос про нас може мати вагу. Менше свят, а більше праці.

М. Б.

ЗВЕРНЕННЯ

ПРЕЗИДІЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ КОЛИШНІХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ І РЕПРЕСОВАНИХ СОВЄТСЬКИМ РЕЖИМОМ

До Українського Народу на Батьківщині з нагоди 50 - ліття комуно - совєтського окупаційного режиму в Україні.

Дорогі Брати Українці!

Щойно закінчилися гучні святкування 50-річчя т. зв. Радянської України, які спонукають нас до цього виступу.

Ми чверть століття перестраждали під пануванням комуністичного режиму і разом з Вами перейшли такі етапи розбудови червоно-московської імперії, як розкуркулювання, примусова колективізація, штучний голод 1932-1933 рр. й страхіття сталінсько - гітлерівського альянсу та війни. Велика частина із нас перетерпіла також жахливі поневіряння в концтаборах Печори, Воркути, Колими та Мордовії на різних „ударних стройках“.

В 1942-43 рр., вирвавшись із комуністичної в'язниці, ми опинилися на невільничій праці в Третьому Райху, а потім, після розгрому нацизму й фашизму, роз'їхалися по різних країнах вільного світу, пам'ятаючи про свій обов'язок інформувати вільні народи про правдивий образ комуністичної тиранії та про її злочини супроти українського й інших поневолених в СССР народів. І ми цей обов'язок виконували і виконуємо.

В 1950 - 51 рр. ми створили по всіх країнах поселення Об'єднання Українців Колишніх Політв'язнів і Репресованих Совєтським Режимом — ДОБРУС і СУЖЕРО, які зорганізовано взялися до праці. На чолі федерації цих об'єднань стояв кол. соловецький в'язень, історик і публіцист Семен Підгайний, який передчасно помер два роки тому, бо втратив здоров'я в концтаборі. У своїй книзі „Недостріляні“ Семен Підгайний описав страждання на Соловках найвизначніших діячів української культури. Ця книга в англійському перекладі широко розійшлася по цілому світі.

Об'єднання колишніх в'язнів і репресованих видали англійською мовою два монументальних томи „Білої книги про чорні діла Кремлю“, в яких зібрано багато документів і свідчень про страхіття штучного голоду в роках 1932-33, зруйнування церков і заслання в концтабори Сибіру усіх єпископів, священослужителів і десятки тисяч мирян. Ці книги доручено міським публічним та університетським бібліо т е кам, а також політичним діячам ЗДА, Канади та країн Европи, Азії, Африки. Видано англійською мовою працю Марти Чиж про становище жінки - матері й дитини в СССР, 1-ий том „Білої Книги“ еспанською мовою та інші публікації, які розкривають справжній характер комуністичного режиму в СРСР.

З глибоким обуренням слухали ми через радіо і читали в пресі пропаґандивний галас Москви з нагоди 50-ліття т. зв. жовтневої революції. Перед нашими очима проходив страдниц ь к и й шлях Українського Народу, його поневіряння й величезні жертви протягом цього жахливого півстоліття, политого сльозами, потом і кров'ю мільйонів невинних людей.

Поділяючи Ваш смуток і біль, ми з глибоким співчуттям підсумовуємо 50-річний тернистий шлях українського народу в умовах комуністичної диктатури, поліційного терору й матеріяльної нужди. Комуністичний терор набрав таких великих розмірів, що майже кожна українська родина мала своїх близьких серед заарештованих, засланих до концтабору чи розстріляних. Терор продовжується й тепер, є тисячі таких, особливо діячів культури й національного цвіту, що відбувають новітні форми комуністичної каторги або були запроторені десь в нетрі Сибіру. Тисячі психічно заломлених і стероризованих животіють в атмосфері страху й нервового напруження. Ніхто з пропаґаторів комуністичних „осягів“ не згадав про ці людські терпіння, про мільйони невинних жертв, що ними український народ платив і платить за „здобутки жовтня“, якими користаються підлабузники „старшого брата“.

Знаємо з історії, що в минулому існували різні тиранії, як от Римська імперія, які, завдяки рабовласницькій системі доходили до досить високого рівня цивілізації. Через дві тисячі років тепер в СССР також створено систему державного кріпацтва з нечуваним визиском людей у колгоспах, фабриках і заводах, з таким же визиском трудової інтеліґенції. Завдяки цьому комуністичний режим нагромаджує величезні економічні багатства, які стають основою посиленої індустріялізації й атомового зброєння. Якщо врахувати зниження біологічної субстанції 40-мільйонової нації через перманентне недоживлення, то балянс цих „досягнень“ злочинний. Крім того мільйони людей знищено у концтаборах, на будовах, у болотах і тундрах Сибіру.

Рабовласницькі цивілізації в минувшині все ж таки були гуманніші від комуністичної деспотії в СССР, бо вони використовували лише працю невільників, а в червономосковській імперіїлюдність, крім економічного визиску і безправ'я, перебуває під безперестанним поліційним терором. Пригадаймо безпідставні арешти, знущання червоних слідчих, розстріли й повільне вмирання людей в концентраційних таборах. Тортури заарештованих описав І. Багряний у книзі „Сад Гефсиманський“, що в перекладі на кілька мов розійшлася по різних країнах. Ці брутальні знущання над людиною особливо огидні тому, що відбуваються не за часів Римської імперії, а в XX столітті, коли проголошуються високі ідеали гуманности, націонаціонального визволення і соціяльного прогресу. Про ці ідеали безупину галасують совєтські агітатори й дипломати, але то для африканців і азійців, а для своєї людности вдосконалюється донощицтво, зневажання релігії, двоєдушність, потоптання людської гідности, нищення національних вартостей народу.

У 50-ту річницю жовтневого перевороту ми пригадуємо вільному світові про фізичне знищення понад шести мільйонів українців штучно створеним голодом у 1932-33 рр., багатьох тисяч українського духівництва й діячів культури. Як бачимо з листів з України, зокрема з листа Вячеслава Чорновола, й під сучасну пору брутальні розправи не припинилися. Десятки українських письменників і науковців на закритих судових розправах ганебно засуджено тільки за те, що посміли протестувати проти русифікації і упосліджения українськ о ї мови, що відстоювали свої права й гідність.

Такі оті „досягнення“, якими „обдарувала“ український народ московська деспотія, що принесла свою „братню допомогу“ на багнетах червоноґвардійськи х ватаг Муравйова і скріпила пістолями 25-тисячників та інших катів у 1918 році, а остаточно окупувала цілу Україну 1920 року.

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ГОЛОС ВОЯКА З В'ЄТНАМУ

Два роки добігає, як я був покликаний до війська. Таких, як я, є багато. Але за увесь цей час не дістали ми, за малими винятками, від українського духовенства, організацій чи громади хоча б маленького клаптика паперу з поздоровленням рідною мовою, з крихітною українського серця.

Багатьох з нас доля закинула у гарячий, вогкий та непривітний В'єтнам, і, крім рідні та друзів українське громадянство за нас забуло.

З огляду на вже недалекі свята Різдва Христового від товаришів, а також від себе засилаю для українського духовенства, організацій та всіх українців, розкинених по всьому світі щиросердечні побажання: Веселих свят і щасливого Нового Року!

Осип Б. Гичко
член 14 Відділу УНС
В'єтнам - постій

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Д-р Григорій Васькович

СОЦІЯЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ СТАН В УКРАЇНІ І СПОСОБИ НАШОЇ ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЬНІЙ БОРОТЬБІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

(2)

Під російсько-большевицьким пануванням український нарід гноблений і нищений різнородними способама. Він терпить наругу і принижування національної гідности; обмеження вільного духового розвитку і нищення його культурних надбань та історичних пам'яток; ізоляцію від зовнішнього світу та від його творчих здобутків; терпить грабування своїх природніх багатств та експлуатацію інтелектуальних і фізичних сил народу; врешті в Україні проходили нелюдські знущання, безоглядний терор і винищування політичних діячів, церковних достойників та народовбивство цілих прошарків населення.

Пригадуємо такі факти, як штучно створений голод у роках 1932/1933, як теж голод в роках 1921 і 1946, від якого вимерли мільйони людей, розгром СВУ і СУМ-у та державно-творчої інтеліґенції з часу визвольних змагань, примусова колективізація селянства, масові розстріли культурних діячів у 30-тих роках, ліквідація українських Церков, православної і католицької, та майже повне знищення їх єпископатів, терор Постишева, єжовщина, Вінниця, масакри в'язнів у тюрмах перед приходом німців на Україну 1941 року, нелюдська пацифікація Західньої України по закінченні війни 1945 року з варварськими фізичними тортурами і жахливим каліченням людей та публічним їх вішанням і розстрілами. Довгорічні заслання всіх патріотів, що ставили спротив окупантові. Підступні скритовбивства провідників визвольної боротьби Петлюри, Коновальця, Бандери за межами України. А далі — ув'язнювання, останнім часом, багатьох культурних діячів України, замикання їх у божевільні та засилання на Сибір або змушування їх терором до мовчанки.

Крім того, біологічну субстанцію українського народу пляново підривається большевицькою політикою перемішування народів, вивозами молоді і технічних спеціялістів поза межі України. Цей підривний процес є повільний, але сталий і має на меті фізично й інтелектуально послаблювати популяційний стан українського населення в Україні. Вже тепер поза адміністративними межами УССР перебуває дванадцять мільйонів українців, з чого велика частина живе на відірваних від України етнографічних українських територіях Вороніжчини, а також на Кубані і Зеленому Клині. Всі ці українці мали за часів українізації свою культурну автономію, шкільництво, газети. За часів сталінського терору цю культурну автономію зліквідовано і піддано їх під тиск найсуворішої русифікації.

Друга частина українців, які живуть за межами УССР — це виселені під різними видами люди, чи то випущені з концтаборів в'язні, яким не дозволено повернутися в Україну, чи змушені виїхати до Казахстану і на Сибір так звані „добровольці“. Усі вони позбавлені будь-яких національних прав. Їм не дозволяють закладати українські школи чи навіть отримувати совєтсько-українську пресу. Це найбільш загрожені жертви шовіністично-російської політики вимішування народів. Дуже тривожним є той факт, що більше ніж 12% українців в імперії вже не говорить матірною мовою.

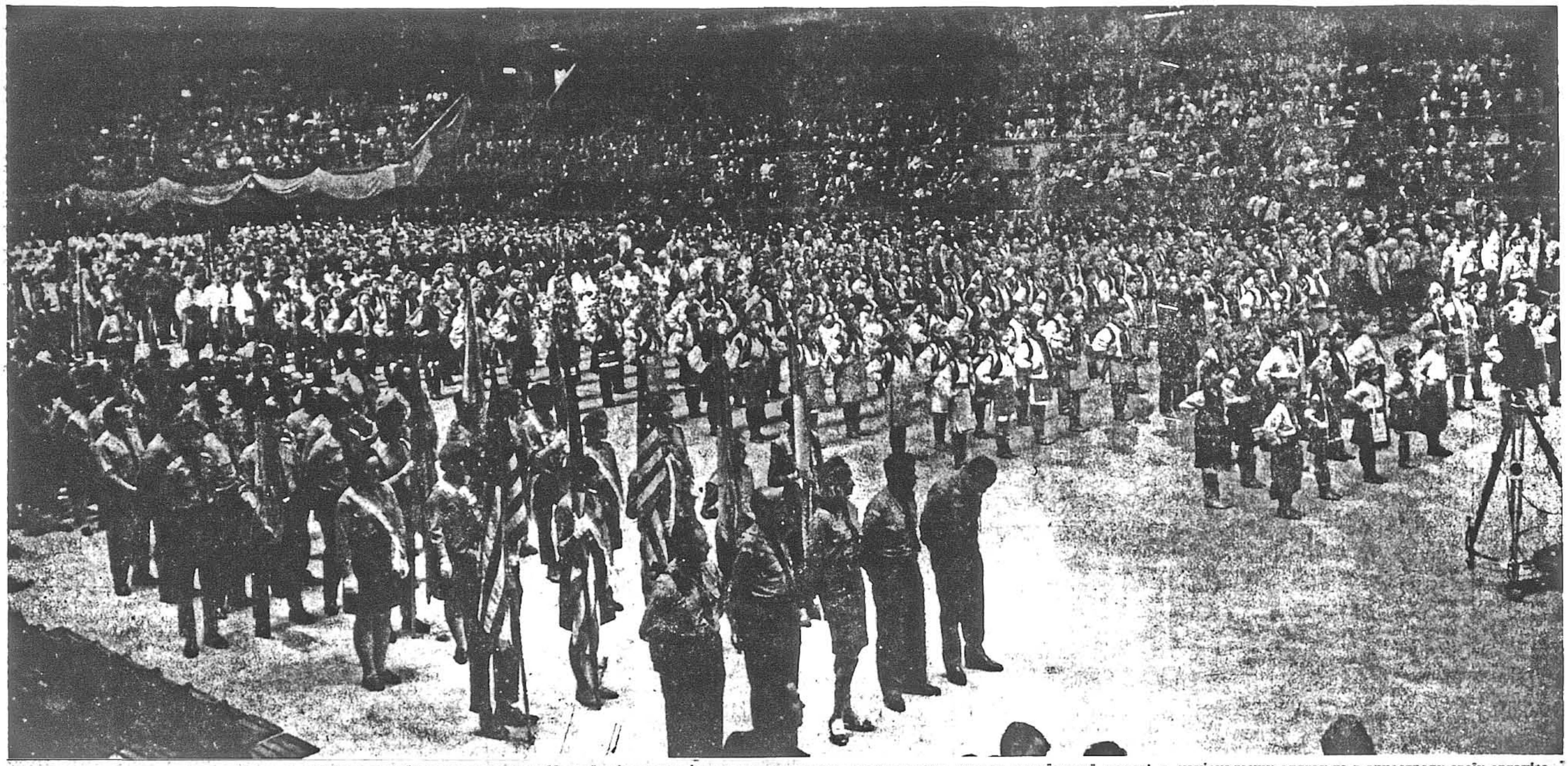
Подібну політику послідовного винародовлювання українців переводить Польща, підтримана совєтським і чеським урядами в договорі спільної акції проти УПА 1947 р. З того часу українське населення було виселене з корінних своїх земель під Польщею і розпорошене переважно по західніх областях держави. Польська адміністрація і шовіністичне духовенство постійно їх тероризують, переслідують і застрашують. Молодь виростає під загрозою повної польонізації, бо в існуючих обставинах, з уваги на терор і шикани, фактично нема змоги добитися української мови в школах, ані ширше включитися в працю урядом дозволеного українського культурно-освітнього Товариства (УСКТ).

Так звана диктатура пролетаріяту, що її завели большевики, захопивши владу після ліквідації зненавидженого царату, допровадила до великої соціяльної нерівности в імперії, витворюючи справжнє, найбільш протиставне собі, двоклясове суспільство. Вся імперія стала власністю нової панівної кляси комуністичних вельмож, кляси „шулік“, які складаються з москалів та їх коляборантів, кляси, яка хитро називає себе „аванґардом пролетаріяту“ і яку найбільш глибоко і влучно схарактеризував таки комуністичний діяч Югославії Мілован Джілас.

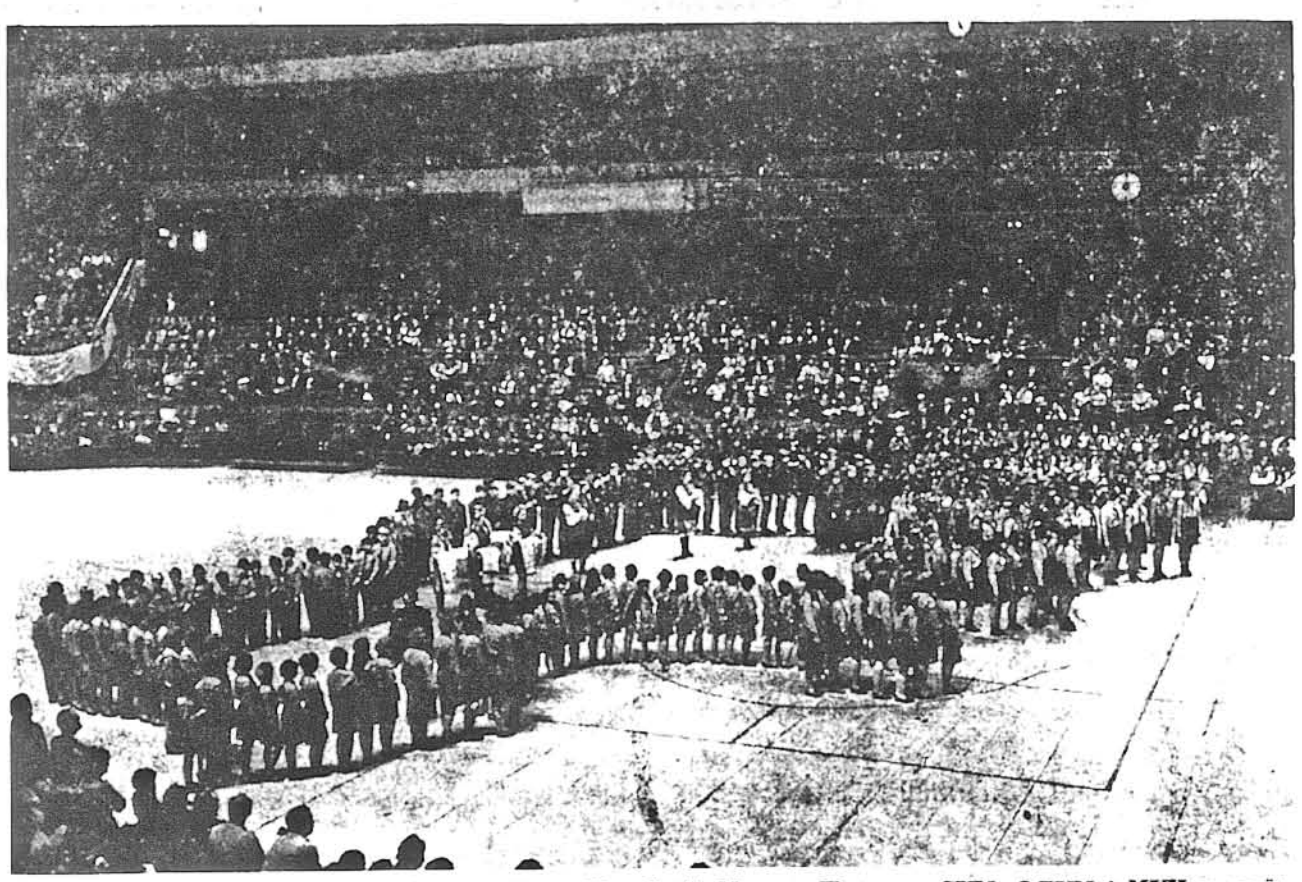
Друга ж кляса — це кляса пограбованих і закріпачених та безпощадно експлуатованих колгоспників, робітників і трудової інтелінґенції. Цю другу клясу в імперії творять поневолені москалями народи, в тому числі й український нарід, якому забрано все національне й приватне майно та невільничими нормами, жорстокою дисципліною праці, несправедливо низькою заробітною платнею і надзвичайно поганими мешканевими умовами до решти його зжебрачено. При тому жінки й матері опинилися в особливо важкому стані. Вони мусять працювати на важких роботах у шахтах, на будові шляхів, у важкій індустрії та транспорті, чого нема в жадній іншій вільній і культурній державі.

ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

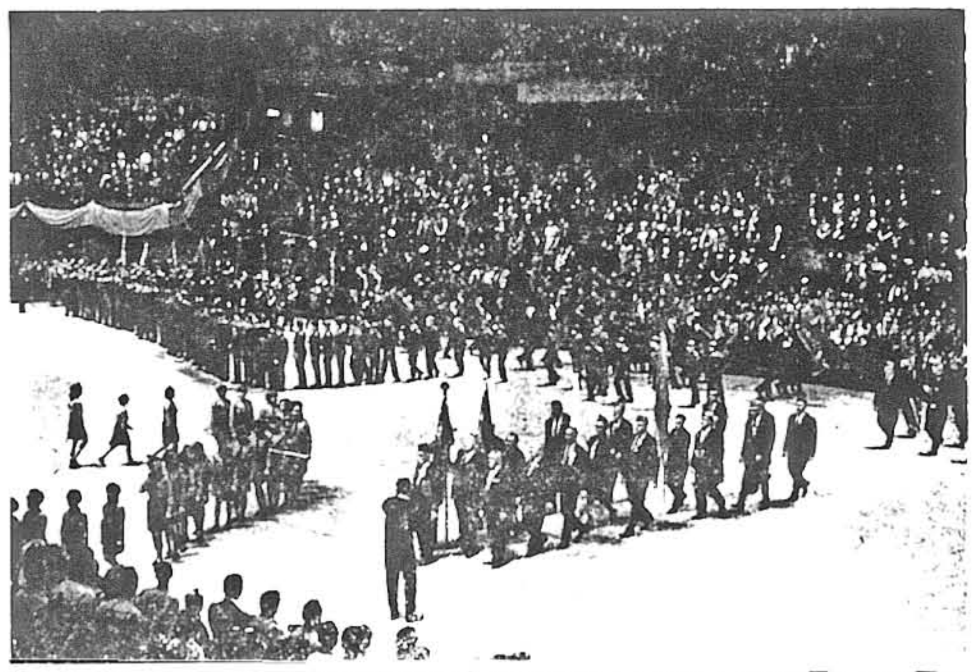
ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ В МЕДІСОН СКВЕР ҐАРДЕН В НЮ ЙОРКУ З НАГОДИ ПЕРШОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ У СУБОТУ, 18-го ЛИСТОПАДА 1967 РОКУ.

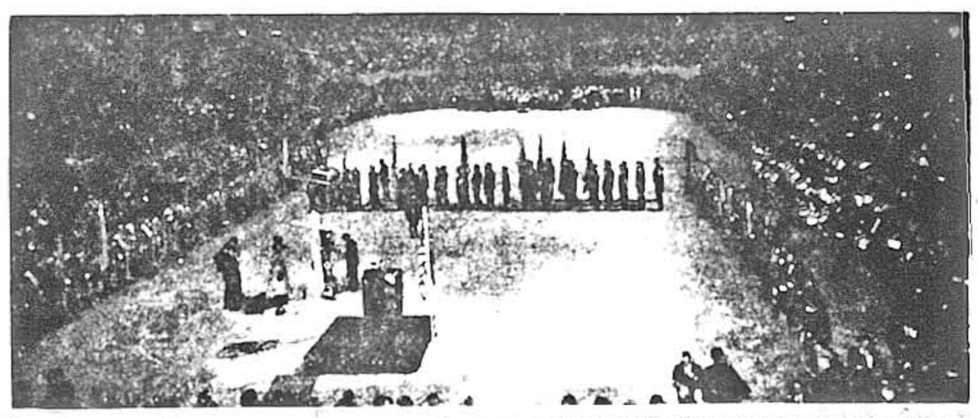
Понад десять тисяч народу, в цьому й делеґати українських поселень з 17 країн вільного світу, з одушевленням приглядалися сотням української молоді в національних одягах та в одностроях своїх організацій, які виступили з прапорами, щоб заманіфестувати свою відданість ідеалам волі України

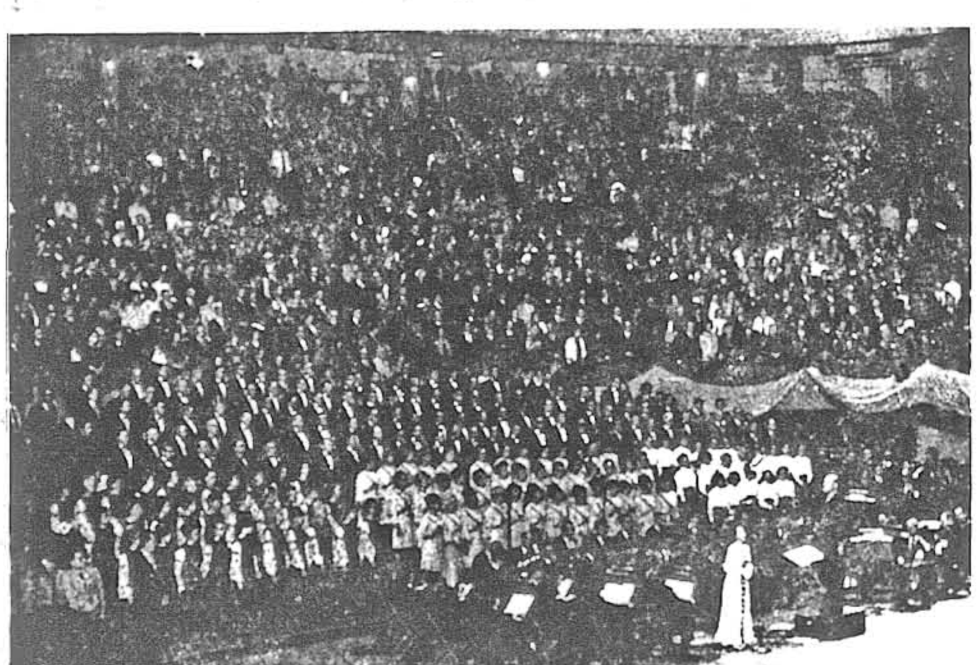
Маніфестація почалася живим образом „Мапа України". Молодь Пласту, СУМ, ОДУМ і МУН у своїх одностроях уставилася так, що творила кордони Соборної України

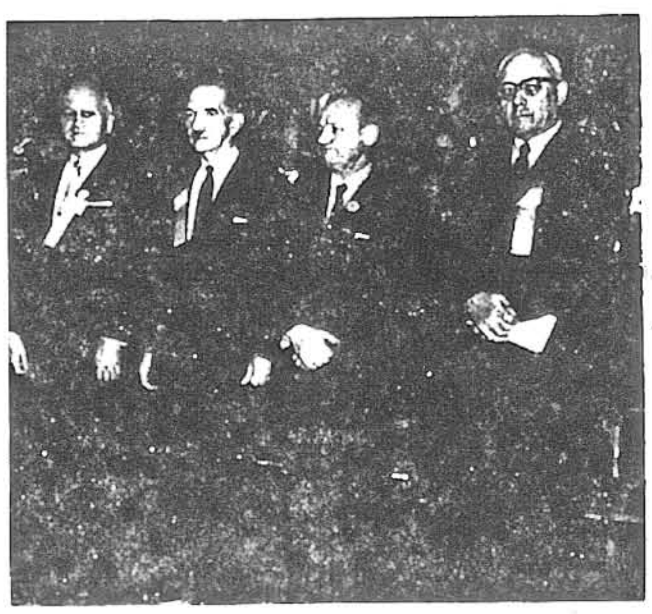
Стрункі колони уніформованої молоді відходять з арени, а перед Почесну Президію виступають зі своєю „Давньою Славою"-боєвими прапорами комбатанти багатьох військових Формацій з Українських Визвольних Змагань, щоб віддати пошану всім тим, які полягли в боротьбі за волю України

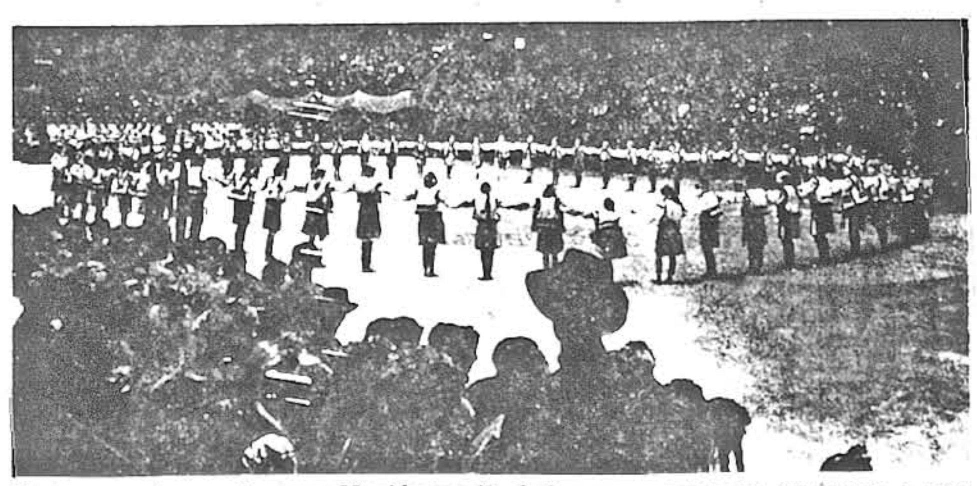
Комбатанти й репрезентанти молодечих організацій під час урочистого апелю на пошану Поляглим за волю України, що його виголосив майстер церемоній під час Маніфестації, Йосип Лисогір

У концертовій програмі взяли участь об'єднані хори, що виступали в супроводі симфонічної оркестри під диригентурою проф. Олександра Берника

Крім виступу особистого представника президента ЗДА Линдона Б. Джансона, д-ра В. Г. Крука, та канадійського парляментариста, колишнього міністра праці Канади Михайла Стара, під час маніфестації промовляли репрезентанти головних українських політичних середовищ. На фото стоять (зліва) ці промовці: президент УНР Микола Лівицький, голова ЗЧ ОУН проф. Степан Ленкавський, голова ПУН ред. Олег Штуль-Жданович та репрезентант Гетьманського Руху проф. Микола Радзінський

На початку і на закінчення Маніфестації відбулася концертова програма з виступом танцювальних груп молоді

Світлини Осип Старостяк (J. P. Starostiak, 1881 Linden St., Ridgewood, N.Y. 11227)

ВПРЕОСВ. АРХИЄПИСКОП ІГОР

(У першу річницю смерти)

24 листопада 1966 року, після після затяжної хвороби паралічу відійшов з цього світу великий церковник і патріот Впр. Архиєпископ Ігор.

До цього часу в нашій пресі не було справедливого й всестороннього про пок. Владику некролога.

Знаючи Владику Ігоря ще з Ковля і працюючи з ним довгий час на терені Ню Йорку, хочу подати про нього дещо більше.

Впр. Архиєпископ Ігор (у світському Іван Губа) народився 21-го червня 1885 року в селі Бандуровці, Олександрівського повіту на Херсонщині в середньо заможній селянській родині. Батьки його, Семен і Агрепина мали ще старшого сина Олексія й три доньки, Євгенію, Харитину і Пелагію. Була це родина національно свідома й глибоко побожна.

Молодший син Іван в 1908 році закінчив середньо - технічну Будівельну Школу і до 1917 року працював у Земстві при Будівельному Відділі, як архітект - будівник.

Вєосне з малку батьками релігійно - національне почуття, зроджує в Івана бажання вступити ще на Богословські Курси Кам'янець-Подільського Університету, які з добрим успіхом закінчив 1919 р. Своєю поведінкою і поважним ставленням до дисциплін та активністю в громадсько - суспільному житті, звернув на себе увагу ректора Богословських Курсів проф. І. Огієнка (теперішнього Впр. Митрополита УГПЦ в Канаді) і відомого богослова проф. Біднова. Як свідомий українець вже тоді Іван Губа включився в завзяту боротьбу з москалями за опанування місцевого Собору. Будучи національно і політично дозрілим, він зрозумів, що настав час боротьби з віковічним московським ворогом. Тому і включився в ряди Армії УНР, з якою до 1920 року ділить щасливі і сумні дні. Наступив трагічний відхід з центральних земель України на захід. Тут Іван Губа присвятив своє життя священичому покликанню, щоб служити Богові і своєму народові. В 1921-му році висвячений на власне бажання Митрополитом Діонісієм, дістав призначення душпастиря до таборів Тарнова і Ченстохови, де перебували інтерновані вояки Армії УНР. І о. Іван по батьківськи опікувався ними, ділив разом з ними гірку долю і впоював в них надію на краще завтра.

В 1922 році, по ліквідації цих таборів, о. Іван дістав призначення, як настоятель, до парафії в селі Квасові Горохівського повіту на Волині. Своєю духовно - творчою працею на церковній ниві о. Іван показав, що він був з покликання душпастирем.

То був час, коли Волинь, Холмщина і Полісся переживали свою окрему трагедію. Уряд „демократичної" Польщі безпощадно нищив і ліквідував у зародку будь-який прояв українського національно - релігійного відродження. В цьому допомагала йому також ієрархія Російської Церкви, яка разом з своїм духовенством старалася за всяку ціну позбутися небажаних національно - свідомих українських священиків. Одначе акція зроджувала реакцію. Тиск зроджував спротив. Українська Парляментарна Репрезентація разом з духовенством робили своє. Церковний З'їзд у Луцьку 5-6 червня 1927 року категорично зажадав українізації церков і обсадження єпископських катедр єпископами українцями. Трохи пізніше, бо в 1932 році вибрано Комісію перекладу Св. Письма та інших богослужбових книг. Комісія ця була при Українському Науковому Інституті у Варшаві. До цієї Комісії запрошено і о. прот. Івана Губу. Після З'їзду і церковної демонстрації в Почаєві 10 вересня 1933 року на українському горизонті ще більше захмарилось. Наступила, нечувана в світі брутальна і варварська ліквідація й нищення православних церков на Холмщині та трагічна „ревіндикація" душ на Волині з жалюгідними подіями в селі Гриньки.

Наражаючись на небезпеку, о. прот. Іван виголошує палкі, високо патріотичні проповіді в українській мові, які широким гомоном розносились по всій Волині і Холмщині. А треба признати, що Впр. Архиєпископ Ігор мав дар слова, яке глибоко западало в душу кожного слухача. Організує при церкві великий дитячий церковний хор, бо діти, це було його життя. В трагічному і розпачливому положенні і піддержує вірних на дусі і часто в міру своїх можливостей помагає бідним і потребуючим. Покійний не був грошелюбом. На терені Ковля зводить бій з російським священиком „валуєвцем" Іпатієм Червінським і ненависником українства Дамаскіном в обороні УАПЦеркви. Його парафія в Ковлі була не тільки осередком українського православного життя самого міста, вона відограла також велику ролю в українізації всіх парафій на Ковальщині Він же був і автором багатьох псальмів і молитов. Його помешкання стало пристановищем всієї ковельської інтелігенції і національно - творчого елементу. Там можна було зустріти відомого на Ковельщині о. прот. Ніканора Абрамовича (теперішнього Впр. Митрополита УАПЦ), д-ра Пирогова, о. прот. Ю. Шумовського, пок. о. прот. Варварова, полк. Армії УНР Крата, д-ра Підгірського, розстріляного разом з дружиною німцями.

З прихидом німців, коли б. п. Митрополит Полікарп, як тимчасовий Адміністратор УАПЦ на звільнених землях України розвернув широко закросну акцію відродження й збільшення Єпископату УАПЦ, щоб обслужити звільнені від комуністів землі України, то Волинь, знаючи високу ідейність і суту національність протоєрея Івана, виставила його кандидатуру в Єпископи. Собор Єпископів кандидатуру приймає й після прийняття чернецтва під ім'ям Ігоря возводить його в сан Архимандрита. Дня 10-го лютого 1942 за згодою Митрополита Діонісія, у Христовій Архиєрейській Церкві Пінська, хіротонізовано його на Єпископа Уманського. Хіротонію довершили: Архиєпископ Олександер Онуземцев, Архиєпископ Полікарп, Єпископ Юрій Коренiстов і Єпископ Нікаңор Абрамович, який був хіротонізований день раніше, 9-го лютого на Єпископа Київського і Чигиринського Таким чином відроджена канонічна Ієрархія УАПЦ приступила до відбудови релігійного життя на Україні.

Єпископ Ніканор і Ігор постановою цього ж Собору, в Пінську були призначені тимчасовими вікаріями Владики Адміністратора Полікарпа з перебуванням в Києві. Комунікаційні труднощі були причиною, що оба Єпископи Ніканор і Ігор прибули до Києва щойно місяць після їх хіротонії. 13-го березня 1942-го року український Київ радісно вітав давно жданих українських православних Єпископів, а 15 березня оба Владики в сослуженні з численним духовенством відправили в Андріївському Соборі Божественну Літургію при вщерть виповненій церкві. Після цього молитовного Єднання наступило признання українською церковною громадою м. Києва прибулих Єпископів, як своїх Ієрархів.

Це були часи воєнного лихоліття й серед неясних обставин і ворожих дій Митрополита Олексія, як автономіста, прийшлося пережити обом Владикам, Ніканорові і Ігореві немало горя. До того грубі дії німецької цивільної влади та її перешкоди в організації справи, також під впливом автономістів, змусили обох Владик, Ніканора і Ігоря до надзвичайної події, якою була висвята нових шістьох Єпископів в часі від 9-17 травня 1942 року. Хіротонія цих шести Єпископів була нагла, без всякого попередження Владики Полікарпа, як Адміністратора. Згідно з домовленням з Владикою Полікарпом, або Єпископи, Ніканор і Ігор, перебуваючи в Києві, мали підшукати нових кандидатів у Єпископи для обсадження нових Єпархій. Згодом мала відбутися спільна хіротонія нових Єпископів разом з Адміністратором, Владикою Полікарпом на чолі. Кандидатів знайдено ,але повідомити Владику Полікарпа було вже просто неможливо, бо до Владик Ніканора і Ігоря донеслися чутки, що німецька цивільна влада має заборонити висвяту нових Єпископів. Отже треба було діяти нагло і скоро, щоб не стратити доброї нагоди. І дійсно, коли б ця хіротонізація шести Єпископів не відбулася, то УАПЦ вже не мала б їх, бо в скорому часі Адміністратор Полікарп таки одержав 26 травня 1942 року розпорядження Райхскомісара України, щоб дальші висвячення Єпископів відбувалися з узгідненням з урядом німецької влади на Україні. Отже в часі від 9-17 травня 1942 року були висвячені Єпископами Ніканором і Ігорем слідуючі Архімандрити: Фотій — в єпископа Чернігівського, Мануїл — в єпископа Білоцерківського, Михаїл — в єпископа Єлизаветградського, Мстислав — в єпископа Переяславського; Сильвестер — в єпископа Любенського, і Григорій — в єпископа Житомирського. Після цієї хіротонії шести нових Єпископів, Владика Ігор, як єпископ Уманський виїхав на місце свого призначення, де керував парафіями частини б. великої Київської Єпархії.

Врешті зміна фронту 1944 року змушує Владику Ігоря залишити 12 січня Умань і по довгих і затяжних транспортах прибути до Варшави, де вже перебував Митрополит Полікарп з прибулими Єпископами УАПЦерк в и.

Українська земля стала німецькому окупантові за гаряча й тому гітлерівські боєві дивізії стали в скорому темпі звужувати, широко закросний, фронт. У зв'язку з тим наступив і великий ісход української еміграції, а разом з тим і Єпископату УАПЦ, який з причин транспортових і військових подій, був розкинений по всій Німеччині групами. Митрополит Полікарп, архиєпископ Ігор з єпископами Сильвестром і Григорієм були перевезені до села Вітсерда в Тюрінгії, де вони перебули до капітуляції Німеччини 8 травня 1945 року. Маси української еміграції також посувалися за фронтом на захід в надії зустрітися з військами альянтів. Вже на першому Соборі Єпископів УАПЦеркви у Еслінґені — Німеччина, 13 березня 1946 року Владиці Ігореві доручено керувати життям УАПЦ в Еслінґені з місцем перебування — Авсбурґ. Тут знов проявляється жвава діяльність Архиєпископа Ігоря у доручених йому справах.

У зв'язку з виїздом наших

В міжчасі, до ЗДА прибуло вже багато нової української православної еміграції, яка привезла з собою тугу за Рідним Краєм, звичаями і традицією суто православної УАПЦеркви. Тому і постало питання організації нової парафії УАПЦ яка своїм східньо - київським обрядом була б отим „євшан - зіллям", яка живо нагадувала б на чужині, Батьківщину, Церкву і рідних. Постав „Ініціятивний Комітет", який і звернувся до прибулого до Ню Йорку Архиєпископа Ігоря з проханням очолити справу дальшої організації нової парафії УАПЦеркви. Владика Ігор звернувся в тій справі до б. п. Впр. Митрополита Полікарпа і на підставі його відповіді з 22 квітня 1951 року, дав свою згоду очолити розпочате діло. В короткому часі знайдено маленьку каплицю, приналежну до Єпископальної Церкви при 21-ій вул. під ч. 277. Дня 17 червня того ж року відбулося вже перше Богослуження, яке відправив Архиєпископ Ігор. А тому, що це була Тройця, тому і названо новозорганізовану парафію Свято - Троїцькою.

Завдячуючи організаційному хистові Владики, стало розвиватися й життя клітин. Вже 30 березня 1952 року Владика Ігор закликає батьків, щоб вони посилали своїх дітей до церковного хору, а трохи пізніше схвалює програму діяльности суботньої Школи і уділяє благословення її розпочаття. З ростом парафії виникло питання свого власного церковного будинку, з більшим приміщенням для ширшого поля діяння церковних організацій. Вже 23 листопада Владика Ігор закликає вірних складати пожертви на це діло і перший складає цеглинку в сумі 100 дол.

Здавалося, що Божа благодать царила в нашій маленькій Святині і благословляла радістю і щастям. Одначе в 1952 році наступила подія, яку вірні прийняли з болем і сумом. Тоді внаслідок хіротонії у Єпископи Пилипенка Владика Ігор відійшов від матірної УАП-Церкви.

В 1954 році приєднався до Владики Ігоря Архиєпископ Палладій, і 14 жовтня того ж року ними було видане спільне „Архипастирське Послання", в якому говорилося вже про УАПЦ в „екзилі", чого не було раніше.

22-го грудня 1957 року в 10-ій годині вечора злощасний параліч розбив його кремезне тіло і прикував на стало до ліжка.

До останньої хвилини його життя Свято - Троїцька Парафія постійно опікувалася, як матеріяльно так і морально своїм улюбленим Владикою.

Відійшов той, в якого ніколи не було крихітки злоби, якої так багато серед наших буднів. Не було нарікань, а тільки ясна мета будуччини. Його життя було виповнене любов'ю до праці. Його голос лунав наповнений вірою в живучість свого народу та його ідейність. Хоч його тіло підупало, але дух ріс, домінував над тілом. Він повсякчасно був зв'язаний з своїм народом любов'ю й любов до нього наповняла його життя. Він не шукав слави, матеріяльні блага його також не цікавили. Не грошей він хотів, а любови, братолюбія.

Прийми ж його, Господи, в царство Своє! А чужа земля нехай заступить йому його рідну землю — Херсонську.

(Джерела: Іст. Укр. Прав. Церкви — проф. І. Власовського)

В. Дзівак

ДЛЯ КОГО?...

„Радянська Україна" з 28 листопада, сказавши „а" не сказала „б": „На УССР припадає менш як 0,5 процента території і 1,4 процента населення земної кулі, тимчасом Українська РСР дає 10,4 процента світової виплавки чавуну, 8,4 процента сталі, 7,8 процента видобутку вугілля, 9,3 процента виробництва цукру-піску". — Для кого ж ідуть оті всі „проценти"?...

Ню Гейвен, Конн.

ВЕЛИКА ПОЛІТИЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ

Початок походу під час демонстрації в Ню Гейвені. Прапороносці: панове Гурський і Козюпа, дальше литовська група в народніх строях і українська молодь в народніх строях.

(М. Я.) В рямцях святкування 50-ліття Української Національної Революції влаштував Об'єднаний Комітет Українських Товариств і Організацій міста Ню Гейвену велику політичну демонстрацію — протестаційний похід проти окупації України москалями. Похід відбувся 22 жовтня 1967 р. і почався точно о год. 1-ій по пол. від Українського Народного Дому при Дей Стріт і проходив головними артеріями міста, вулицями Чапел і Чирч до Центрального Ґріну (площа перед Управою міста) та зупинився під пам'ятником героям поляглим в першій світовій війні.

На чолі походу, що ним проводив Володимир Мандич, голова місцевої Станиці Дивізійників, несено американський, український та литовський прапори (литовська група брала участь в маніфестації як гості). Далі йшла група литовської молоді в народніх строях, яка несла китиці живих квітів та група української молоді в народніх строях, Роксолян Гладка, Оля Лучинська, Оксана Мандич, Рома Лаврович та Ігор Мандич, який ніс вінок із синіх і жовтих хризантем, прикрашений стрічками в українських національних красках. За ними карними рядами крокували колишні вояки Першої Дивізії Української Національної Армії із станиць Бріджпорту, Гартфорду і Ню Гейвену, та комбатанти інших українських військових з'єднань. Потім ішли члени комітету під проводом голови д-ра М. Снігуровича та місцеві священики: о. монс. Іван Стах, о. І. Скульський, о. І. Ілляшенко та Архиєпископ о. М. Автономов (білорус).

Прегарну, велику групу творили відділи СУМА із осередків: Віллімантик, Гартфорд, Ню Бріten і Ню Гейвен. Більшою організованою групою йшов Союз Українок, відділ Ню Гейвен. Меншими групами йшли теж інші організації, а далі численні ряди громадянства Ню Гейвену і околиці. В поході несено 18 великих і 14 менших транспарентів, протестуючи проти окупації України і Литви Москвою, і транспаренти, в яких висказувалося піддержку американським воякам у В'єтнамі. Ось декілька із них (в українському перекладі) „Віддаємо поклін невмирущому духові волі України", „Совєтський Союз — один великий концентраційний табір", „Совєтський Союз — остання колоніяльна імперія в Европі". „Правдивою небезпекою для світу є московський імперіялізм", „Україна перша жертва комунізму", „Воля є неподільна — Чому толерується московську невільничу імперію" „Зробіть кінець московській окупації України"; „Ми піддержуємо наших вояків у В'єтнамі."

На Ґріні під згаданим вище пам'ятником відбулася врочиста церемонія. Започаткував її по відіграні американського і українського гимнів, голова Об'єднаного Комітету д-р М. Снігурович промовою по-українськи. О. монсиньйор Іван Стах, парох Укр. Католицької Церкви в Ню Гейвені промовив молитву по- англійськи, по якій зложено вінок і квіти в пошану героям поляглим за волю України. Д-р Ярослав Туркало виголосив промову по англійськи, а о. Іван Ілляшенко, парох Укр. Православної Церкви в Ню Гейвені проговорив молитву в українській мові. На закінчення всі присутні відспівали „Боже, вислухай благання". Ця взірцево переведена демонстрація, в якій взяло участь коло 500 громадян, залишила на присутніх незабутнє враження. Приглядалися їй великі групи не-українців, співгромадян Ню Гейвену, яким під час походу роздавано видруковані Українським Конгресовим Комітетом інформативні летючки. Сам похід ,як теж і врочистість, фільмувала місцева телевізійна стація, та передала в рямках вісток в неділю 22 жовтня та понеділок 23 жовтня її перебіг та прихильні українцям коментарі про неї. Теж місцева преса (як теж і преса цілого стейту) подали вістки і коментарі про цю демонстрацію.

Перед св. Миколаєм і Різдвом Христовим

Звернення ОПДЛ до Українського Громадянства

Зближаються знову радісні свята, що залишають нестерті, глибоко хвилюючі переживання в душах дітей: день св. Миколая і Різдво Христове.

З цими святами зв'язаний гарний звичай обдаровувати дітей усякими подарунками. На жаль, між цими свят-Миколаївськими і Різдвяними подарунками щораз менше, а то й зовсім немає найцінніших подарунків, бо призначених для душі й серця дітей — немає рідних дитячих книжок.

Наша преса і виховники щораз тривожніше б'ють на сполох — стверджують трагічну ситуацію в ділянці нашої дитячої книжки й преси, стверджуючи при тому, що не що інше, а власне ця дитяча книжка і дитячий журнал є головною передумовою нашого релігійного, національного й загального виховання, що рідне слово в рідній книжці, — це для духового життя нашої дитини те саме, що вода й повітря для її фізичного життя.

І ось зближається знову день св. Миколая і Різдво Христове. Ми, письменники і мистці-ілюстратори дитячих книжок, педагоги, редактори і видавці, згуртовані в ОПДЛ і члени прихильники ОПДЛ, кличемо оце сьогодні до Вас Матері й Батьки, і до всіх, хто тривожить свою думку й серце вихованням нашої зміни — наших дітей і кличемо: даймо і закликаймо всіх дати нашим дітям і молоді в свят-Миколаївському і Різдвяному подарунку українську дитячу книжку і рідний дитячий журнал.

Нехай не буде ні одної української дитини, що не одержала б від св. Миколая і на Різдво під ялинку рідного євшан-зілля — рідної дитячої книжки.

Нехай день св. Миколая і Різдво Христове стануть у нас одночасно святом нашої рідної дитячої літературикнижки і хай ця книжка стане невідмовно конечним і найціннішим подарунком нашим дітям. Тоді теж буде запевнена поява щораз нових і щораз кращих видань для наших дітей і молоді.

Нехай радісні переживання і спогади наших дітей про радісний день св. Миколая і Різдво Христове будуть пов'язані нерозлучно із спогадами про чарівну рідну дитячу книжку — чарівне євшан-зілля і хай цей спогад про рідне слово в рідній книжці веде їх як осяйне світло шляхами всього їхнього життя.

Управа Об'єднання Працівників Дитячої Літератури

Торонтська газета „Телеґрам" коментує московські „Известия"

Торонто — Щоденник „Телеґрам" у числі з 30 листопада помістив замітку свого кореспондента в Москві А. Айнфренка під наг. „Известия" приєднались до обвинувачувачів" Після з'ясування різниці між видавцем „Правди" — ЦК КПСС і „Известий", які видає совєтський уряд, автор переповів статтю Васільєва в „Известиях", в якій той, критикуючи демонстрацію під час прийняття в посольстві СССР в Оттаві, суґерує думку, мовляв канадійський уряд „співпрацював з демонстрантами". Таке ж обвинувачення було висунене в совєтській ноті протесту, з рамени міністерства закордонних справ СССР, до канадійського уряду. „Телеґрам" пише: „Одна справа закидати канадійському урядові байдужість у випадку з оттавським заворушенням, але інша — обвинувачувати його у кримінальному акті, в конспірації із спричинниками заколоту. В кінцевому висліді, таке обвинувачення може довше завдавати шкоди канадійсько - совєтським відносинам, ніж саме заворушення".

„Орієнте Европео" про офіційну ліквідацію Української Католицької Церкви в Україні

Мадрид. — У найновішому, 67-му числі з вересня 1967 р., еспанський журнал „Орієнте Европео" опублікував документальну статтю Алекса Ставровского під назвою „Російська ортодоксія і держава", на стор 177-196. У цій статті автор, аналізуючи взаємовідносини між Православною російською Церквою і комуністичним урядом у Москві, стверджує, що ті відносини на різних етапах існування СССР мали різний характер, хоча комуністична партія завжди дивилась і разглядає релігію, як „опіюм для народу". На стор. 192 автор пише, що „за часів Папи Івана XXIII совєтські напади на Церкву дійшли кульмінаційної точки, що й виявилось практично на Пан - ортодоксійній конференції у Москві в 1948 році, коли було офіційно зірвано давні відносини між Римом і Західною Україною". У статті наведено багато прикладів, включно з 1966 роком, нищення релігійного життя в СССР, в тому й заборону — офіційну — приводити батькам дітей до церкви.

Цінна скульптура в українських руках у ЗДА

Джерзі Сити. — Бронзова скульптура „Запорожець після бою", роботи видатного російського скульптора Євгена Лансере, потрапила після напевно незвичайних мандрівок у власність української родини п-ва Войтовичів у Кларк, Ню Джерзі. Власник її Юзеф Осип Войтович ще малим прибув з батьками до ЗДА із Дерехова на Теребовельщині, тепер провадить малий ресторан. Скульптура невеликого, настільного розміру, зображує втомленого бо́єм старшого запорожця, який витирає після бою щаблю об гриву коня. Другий кінь, запасний чи підпряжний, несе на собі багато козацької зброї, баклагу з водою, порохівницю тощо, вироблених з незвичайною докладністю. Євген Лансере був автором приблизно 400 скульптур, з яких чимало присвятив українській тематиці. Власник скульптури розповідає, що він побачив її в магазині на 50-ій вул. в Ню Йорку з написом, що то „російська скульптура". Хоча прибув до ЗДА малою дитиною, одначе чуття підказало, що це була скульптура на українську тему. Другого дня п. Войтович приїхав до того маґазину в товаристві своєї дружини Ольги, з роду Яловеґа, і так вони стали власниками цінного мистецького твору, виконаного в 1873 році.

Наймізерніша „присадибна ділянка" для працівників культури на селі

„Присадибна ділянка" це те рятівне коло, якого тримається в УССР кожний колгоспник, бо без тієї смужки найстараніше оброблюваної землі він з родиною не міг би вижити з колгоспівського „пайка". Така ділянка землі в колгоспній родині доходить до 0,30 гектара для багатосімейних, і колгопник ще мусить платити з неї данину московській імперській владі. Працівники культури по селах України, а між ними є не тільки комуністичні пропаґандисти, котрі мають окремі високі платні, — не користуються щодо присадибних ділянок навіть „правами" колгоспників. Такі працівники, як дириґенти хорів, бібліотекарі, керівники різних гуртків самодіяльности, керівники сільських клюбів та ін. поставлені — як працівники на ниві культури — в найгірші умови, бо їм дозволено мати справді мізерну смужку землі. „Культура і життя", київська газета від 2 листопада принесла таку інформацію: „Відповідно до постанови ЦК КП країни та Ради Міністрів про усунення необґрунтованих обмежень особистого допоміжного господарства колгоспників, робітників та службовців, що видана в листопаді 1964 року, працівники культурно - освітніх установ (в тому числі і ті, що мають спеціяльну освіту), які проживають у сільській місцевості Української РСР (але не працюють у сільському господарстві, тобто в колгоспах, радгоспах тощо), користуються присадибними ділянками, включаючи площу, зайняту будівлями, в розмірі не більше 0,15 га, а на поливних землях — не більше 0,08 га на сім'ю".

Боффало, Н. Й.

ОРИГІНАЛЬНА ІМПРЕЗА

Заходом 49-го Відділу СУА відбулась 15-го жовтня у Боффало в шкільній залі при вул. Філмор цікава імпреза-попис дітей, які мають замилування до музики, деклямації і танку.

Імпрезова референтка, пані Стефанія Гаврилюк, захворіла, то імпрезу відкрила її дочка — пластунка Марта, що надало цьому вечорові ще більшого чару юности. Почали виходити почерзі більші і менші діти — деклʼяматори, танцюристи, гармоністи, один скрипак, піяністи. Виходили, заохочені й осмілені пані Нілею Стецьків, яка була конферансьє, чи радше — душею цієї імпрези. Із питомим собі дотепом, сказала вона перед виступом кожному із тих малих виконавців якесь підбадьорююче слово.

Почнемо від деклʼяматорів: Ось маленька Оксанка Луковська, наймениша з усіх, наче ясний метелик появилась на сцені й віддекламувала „Сучасним поетам" — Босслава. Діянка Стасюк деклямувала „Для всіх ти мертва і страшна" —Олеся; Зірка Чмола „Мій рідний край" — Грицька Чупринки; Олег Борачок „До 359" — Б. Лепкого і веселий віршик — „Пригода з чорнилом". Треба зазначити, що діти не лише гарно виголошували навчене, але розуміли й переживали те, що деклямували.

Гармоністи: Івась Ганицький, Микола Самійло, Мирослав Самійло — грали переважно українські пісні. І виступив одинокий скрипак — Теодор Лехман.

Танцюристи: Зірка Блендонога відтанцювала танок. Калинка і Орест Бельмеґи, одягнені по-гуцульськи, відтанцювали „гуцулку". Вони знані вже зі своїх виступів на гуцульських імпрезах.

Піяністи: Леся Ґорґанюк, яка вже раніш виступала на святочних імпрезах, Ірка Швець, дві маленькі сестрички Діянка й Улянка Гаврилюк виконали дует, Василь Яремко, Івась Яремко, Зірка Блендонога, Петро Блендоногий. Зірка Блендонога з братом Петром виконали ще й дует — „Машерують вже повстанці".

Не берусь писати рецензії про гру всіх тих дітей, які виступали, бож я ляїк у музиці. Та не про рецензію тут ідеться, а про те, щоб зазначити захоплення й почуття поваги хвилини, що переживали малі виконавці. Всі вони пильно працювали і вив'язались гарно зі свого завдання, защо публіка не щадила їм оплесків. Неодному із цих дітей оцей перший виступ на сцені залишиться ясним промінчиком у душі, і вони зі зворушенням згадуватимуть оцей свій перший виступ на маленькій сцені у шкільній залі.

На закінчення хор „Малих Бурлаків", під диригентурою Михайла Проценка, відспівав кілька українських пісень. Акомпаніювала пані Проценко.

Хор цей раніше уже виступав на двох концертах. Панові М. Проценкові можна позавидувати не тільки вміння, але й терпеливости, що він із тих 60-ількох малих, менших і найменших співаків, зумів вишколити такий хор.

Паням із Управи 49-го Відділу СУА, зокрема ж голові — пані Ірині Дорощак та імпрезовій референтці — пані Стефанії Гаврилюк, належиться признання і подяка за влаштування цієї оригінальної імпрези. Бож не тільки діти і їхні батьки, але і всі присутні на залі, пережили гарні хвилини.

Присутня

СІРІ НАСЛІДКИ „ЕКОНОМІЧНОЇ РЕФОРМИ"

Вже майже 2 роки на багатьох підприємствах України здійснюється „реформа" — нова система плянування і економічного стимулювання, за принципом: чим більше дадуть продукції державі, тим трохи більше дістане робітник. У 1968 р. нібито всі підприємства в УССР мали б працювати вже у „зреформованому" стані, однак багато „зреформованих" — не дають бажаних прибутків. „Радянська Україна" з 30 листопада, звалюючи вину на плянувальників, писала: „В 1968 році вся промисловість повинна перейти на роботу по-новому. Тисячі підприємств вже працюють за вимогами економічної реформи. Тим часом, не всі вони досягли високих показників у фінансово - господарській діяльності".

„Перець" знову заатакував діячів Українського Державного Центру в екзилі

Сатиричний журнал „Перець", що його видає „Радянська Україна" в Києві, в числі 18 за вересень 1967 р. надрукував на цілу сторінку гумористичну потугу М. Белкуна під наг. „Панський пес побігли", ілюстровану таким малюнком: двоє українців із шликами та знаками Тризуба гладять пса із шестираменною зіркою, якого тримає на мотузі товстий буржуй, що має бути уосібленням ЗДА. „Перець" обурюється тим, що Український Державний Центр в екзилі, за підписом президента М. Лівицького та керівника ресорту зовнішніх справ В. Федорончука, послав був телеграму з висловом симпатії загроженому Ізраїлеві. Тому, що Москва раніше й тепер озброювала та озброює арабський світ, підбурюючи його на війну проти національної жидівської держави, де комуністи не мають ґрунту, — послужливий малоросійський „Перець" на „украинском языке" поспішив з виступом проти українських закордонних дій. Крім того, „Перець" словесно нападає на німецького письменника, прихильника українських Визвольних Змагань п. А. Фурмана, колишнього в'язня в СССР, на видатного скульптора в Німеччині Григорія Крука, на всіх „вірних учнів і послідовників Петлюри і Бандери", суґерує, мовляв, за сл.п. Отамана Симона Петлюри війська й уряд УНР кривдили жидів, та що „бандерівські сокирники у роки війни Вітчизняної" також нібито вчиняли погроми; критикує також працю д-ра Мусіяновича, в якій він доводить, що за УНР жидівська меншість втішалась справді великими можливостями та правами. „Перець" намагається нацькувати ізраїльських діячів і взагалі жидівські маси у вільному світі на українську спільноту у вільному світі, хоча сам визнає лише тих жидів, які, як він пише „активно включались у революційну боротьбу з пролетарями тих країн, на території яких вони жили".

У Києві заплянували будувати перший хмародер

Київ. — У Печерському районі над Дніпром, з наступного року розпочнеться будування першого в Україні хмародера. Будова матиме 35 поверхів, висотою в 120 метрів. Формально вона належатиме Академії Наук УССР, де буде зберігатись бібліотека АН УССР, працюватимуть окремі інститути і відділи Академії. Однак, багато поверхів у тому хмародері займатимуть 8 так зв. міністерств УССР. Вони будуть поєднані „телетейпами" — передатними апаратами — з великими підприємствами, матимуть обчислювальну електронну апаратуру для швидких обрахунків, обробки інформацій тощо. „Радянська Україна" з 30-го листопада повідомляла, що в бібліотеці АН УССР буде обладнана пневмопошта — посилання книжок відвідувачам через канали стисненим повітрям. Хоч газета подає це як особливу новину, треба зазначити, що увесь багатомільйоновий Париж давно вже обслуговується пневматичною поштою, так що лист доходить і до найбільш віддаленого пункту Парижу за півгодини. Про підслухові інсталяції в хмародері, звичайно, ні слова...

Новий кінофільм про стахановців

Кінокартину про Донбас за совєтських часів, під назвою „Мужність", поставлено „на Українській студії хронікально - документальних фільмів режисером О. Косиновим. Назвою твору підкреслено одну з його провідних тем — несхитну мужність трудівників Донбасу в боротьбі за торжество пролетарських ідей... Долі людей — незвичайні, складають біографію Донеччини. На екрані оживають трудові подвиги Олексія Стаханова, Микити Ізотова, Петра Кривоноса, Макара Мазая, Паші Ангеліної..." („Молодь України" з 17 листопада).

Д-р Василь Іваницький очолив Комітет будови пам'ятника Тарасові Шевченкові в Арґентині

Буенос Айрес. — На черговій Сесії Української Центральної Репрезентації в Арґентині, що відбулася в будинку „Просвіти", крім різних справ, делеґати розглянули справу створення Комітету будови пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі. Ще перед обранням Комітету делеґати вибрали нову Гол. Управу УЦРепрезентації, яку через аклямацію знов очолив д-р Василь Іваницький. Його ж обрано головою Комітету будови пам'ятника Кобзареві в Арґентині, до якого ввійшли 15 членів, дві особи до Ревізійної Комісії та як 1-ий заступник голови Комітету — Т. Хомишин, 2-ий заступник О. Галатьо, 3-ій І. Чарнецький, 4-ий заступник голови інж. М. Сліпченко, секретар О. Кузьмович, заступник секретаря М. Загребельний, скарбник М. Гнатишин, його заступник — Б. Литвинович. Тижневик „Наш Клич" у ч. 33 навів слова одного з промовців про дотеперішню діяльність УЦРепрезентації в Арґентині: „Була зроблена дуже велика робота. Кілька тисяч українців одержали безкоштовно арґентинське громадянство, велися далі радіопередавання, продовжувалася дуже важлива діяльність на всіх ділянках. Найбільший успіх УЦР — виєднання від арґентинського уряду закону на будову пам'ятника Т. Шевченкові". Члени великої української делеґації на СКВУ в Ню Йорку щасливо повернулись додому, і тепер одним з їхніх головних завдань, як і УЦРепрезентації та особливо Комітету будови пам'ятника Тарасові Шевченкові, є активна підготова до здійснення того видатного задуму. Арґентинська столиця прикрашена багатьма високомистецькими пам'ятниками, і вже це та великий пієтизм українців до Кобзаря - Пророка вказують, що пам'ятник Т. Шевченкові в Буенос Айресі має бути виконаний зразково, що в свою черґу вимагає значного капіталу. Можна сподіватись, що українці з різних країн вільного світу, особливо ж із ЗДА, Канади, Англії, Австралії, де є високий життьовий стандарт, зможуть допомогти українцям в Арґентині увіковічнити пам'ять Співця свободи України і всіх пригнічених найбільш мистецьким пам'ятником.

(л.п.)

Краса українського мистецтва на виставці в Йонкерсі

У недалекому від Ню Йорку місті Йонкерсі в неділю 3-го грудня 1967-го р. відбувся короткий, але справді, багатий показ українського народного мистецтва. Ідея влаштування такого показу виникла на сходинах місцевого Відділу Об'єднання Жінок ООЧСУ під керівництвом п-і Н. Кудрик. Виставковий Комітет очолила п-і О. Футала, з якою співпрацювали, крім невтомної голови Відділу ОЖ ООЧСУ, пані М. Кіцюк, А. Коцур, М. Кульчицька, Н. Кравець, А. Козіцька, С. Коверко і п-і Г. Климко. Вони збирали між українцями в Йонкерсі експонати, звозили їх, клясифікували за окремими областями України, а в неділю 3-го розташовували їх на прикрашених маками та колосками столах. Чоловіки завзято допомагали своїм дружинам у виконуванні важчої праці. Велика заля Дому СУМА на вулиці Непперген перетворилась у багатющу збірку чудової української вишивки, кераміки, килимів, писанок, різьби по дереву, вишиваних картин та ін. Багато експонатів були розташовані так, як в щоденному житті: ліжники були застелені на ліжках, кераміка, альбоми і касетки стояли у великій шафі поруч із погруддями Т. Шевченка, Лесі Українки та І. Франка. Загальну увагу привертав великий макет гуцульської хати, зладжений п.п. Климком і Зваричем, нутро якої декорували маленькими меблями і вишивками сумівські рої „Горлиць" і „Кожум'яків" у Йонкерсі, а також вишитий портрет Тараса Шевченка, як і 8 ляльок в народній ноші з різних частин України, роботи пань: С. Коверко, С. Зварич, М. Русинко, І. Шкафаровська, М. Кульчицька. Пані М. Сосяк спекла для цієї виставки прегарний коровай, який відображував багатство нашої землі. Він красувався посеред залі на столику, що стояв між експонатами з центральних земель України — Київщини і Полтавщини. Всі столи мали написи українською та англійською мовами, при чому, англійською були зроблені довші пояснення. Гостей - відвідувачів зустрічали спеціяльно вишколені дівчата - сумівки в народній ноші, які давали пояснення американським та іншим гостям.

Кілька сотень чаруючих очі експонатів українського народного мистецтва, зібраних в самому місті Йонкерсі для цієї, на жаль, короткої виставки, показують, що в українських родинах любовно зберігають і збирають такі вироби, передаючи культурні українські традиції молодим поколінням. Такі виставки є найкращою лекцією з українознавства для нашої молоді, і було б дуже побажано, щоб їх організовано відвідували учні Рідних Шкіл та члени наших молодечих організацій.

Побіч виставової залі була обладнана кімната - їдальня, прикрашена вишивками, в якій дбайливі пані в Відділу ОЖ ООЧСУ приготували смачний буфет.

Євгенія Сисен

Морська Фльота перемогла Армію 19:14 у традиційних футбольних змаганнях

Філядельфія, 2-го грудня. — Кадети Академії Морської Фльоти перемогли кадетів Армії з Вест Пойнту з рахунком 19:14, здобуваючи вже до половини зустрічі ведення 17:0, а в третій чверті навіть 19:0. Понад 102,000 глядачів на виповненому вщерть стадіоні ім. Дж. Ф. Кеннеді були свідками блискучої гри дружини Фльоти, до перемоги якої спеціяльно багато прислужився Джан Картврайт своїми довгими точними подачами, в яких 19 із 29 були успішними. Дружина Армії повела успішні акції щойно в четвертій чверті змагань, здобуваючи у спізненому контрнаступі 14 точок.

В дружині армійських кадетів грали теж два українці: Богдан Несвячений, який був обраний капітаном дружини Армії на 1967 рік, та Курилко.

ЗВЕРНЕННЯ

(Продовження із стор. 2-ої)

Тепер комуністичні верховоди намагаються перекласти відповідальність за всі ті злочини на одного Сталіна, але це їм не пощастить. Ми бачимо, як упродовж ось уже понад 20 років у вільному світі відбуваються судові процеси над есесівцями та іншими гітлерівськими катами, а большевицькі кати далі провадять свою злочинну роботу. Але прийде ще черга й на Брежнєва та всіх сталінських соратників, на сумлінні яких тисячі українців — жертв СМЕРШ'у та КҐБ.

Ми бачимо, як ось тепер під личиною „старшобратерського піклування й дружби" послідовно проводяться заходи до злиття націй в єдине московсько - російське море, продовжується русифікація, провінціялізація української культури й ослаблення національної субстанції. Ми також бачимо і знаємо, що ці заходи викликають і протидію, бо поглиблюється українська національна свідомість і гордість, виростають і формуються нові Василі Симоненки...

Упродовж 50-их років комуністичний режим не зміг створити соціяльно - психологічного типу совєтської людини і совєтського суспільства. Він пробував використати для цієї мети широку й коштовну кампанію з нагоди 50-річчя т. зв. жовтневої революції, але це не змінить ситуації, бо молоду ґенерацію не пощастить перетворити в безсловесних рабів. Якщо в 20-их роках серед комуністів і комсомольців була якась частина такого ідейного елементу, який усі невдачі й помилки компартії сприймав, як „труднощі зростання", як спадщину царських часів, то тепер таких ентузіястів уже немає. Тепер зусилля комуністичного проводу скеровані на те, щоб затримати процес відмирання комуністичного експерименту. Застосовують є я різні економічні „рецепти", що фактично являють собою ідейну капітуляцію, відступ від засад інтернаціоналізму й соціялізму та зсування на капіталістичні рейки.

Схиляючи в пошані голови перед мільйоновими жертвами московського окупаційного режиму, закликаємо Вас, дорогі Брати, берегти національні традиції, розбудовувати українську культуру й плекати маєстат НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ — УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ, 50-ліття створення якої український народ у вільному світі величаво - урочисто відзначає по всіх країнах свого поселення.

СЛАВА НАШІЙ НЕВМИРУЩІЙ ТИСЯЧОЛІТНІЙ НАЦІЇ И ВЕЛИКОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ!

СЛАВА БОРЦЯМ ЗА ВОЛЮ, СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ЗА НАЦІОНАЛЬНІ ВАРТОСТІ И ІДЕАЛИ!

Президія Федерації Українців кол. Політв'язнів і Репресованих Совєтським Режимом

Ню Йорк, 18-го листопада 1967 року

УКРАЇНКА — КОРОЛЕВОЮ М'ЯСНИКІВ АРҐЕНТИНИ

Буенос Айрес. — Як у багатьох країнах світу, так і в цій, кожна галузь професійного життя обирає щороку свою „королеву краси". На 1967 р. такою королевою краси обрали арґентинські м'ясники панну Анастасію Шкарлатюк, українку, народжену в Арґентині.

● **Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан** запросив до себе французького амбасадора і заклав перед ним устний протест проти останньої промови де Ґолля, в якій де Ґолль „перекрутив історію жидівського народу й Ізраїлю" та спричинив „велику несправедливість" ізраїльсько - французьким взаєминам. Де Ґолль картав жидів за нібито гін до панування та назвав Ізраїль агресором супроти сусідніх арабів.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 Ave.

● З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 8 грудня ц. р. відбудеться там 2-ий з черги вечір під гаслом „Живий журнал ч. 2". На його зміст складуться такі виступи: І. Кедрин: „Додатні й від'ємні моменти Світового Конґресу Вільних Українців"; Діма: „Поезії"; О. Музиченко: „З того боку". фейлетон; Хроніка. Початок о год. 8 веч.

НОВА ЛІТ. ГАЗЕТА

Вийшла друком ілюстрована літературна газета „ВОЛОСОЖАР" (для інтеліґенції). Ціна 15 центів, річна передплата — 1 доляр. Адреса: WOLOSOZAR, P.O. Box 472 Vineland, N.J. 08360 U.S.A.

Замість квітів на могилу

св. п. **МАРІЇ ПАВЛІВНИ ЮРКЕВИЧ**

жертвую на потреби УВАН
25.00 долярів

Петро **ОДАРЧЕНКО**

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність
дня 12-го жовтня 1967 року
наша Найдорожча Дружина, Мама і Бабця

бл. п. ФРАНЦІСКА МАНАЦЬКА

В днях нашого глибокого горя і смутку багато Рідних, Приятелів та Знайомих прийшли з духовою підтримкою для нас, за що складаємо Вам найсердечнішу подяку.

Сердечно дякуємо Всечеснішим Отцям: о. Г. Хмілярееві і о. А. Макульцеві за відправлення Панахид, Служби Божої і похорону.

Всечеснішим Отцям: о. Л. Мудрому, о. Б. Смикові, о. П. Романикові, о. В. Осташеві, о. М. Гукові, о. З. Миклюшці та о. Н. Н. в Україні, за відправлення поминальних Служб Божих, Парастасів і Панахид.

Сердечно дякуємо за вінки і квіти нашим Родинам Манацьких, Кривіцьких і Воронів та Вельмишановним Родинам: Кондратів, Турчинів, О. і О. Баранів, Пастушенків, Куликів і Хемичів та за вінок від 194-го Відділу УНС, „Свобода".

Сердечно дякуємо за пожертви на Служби Божі, які склали ВЛШ, Панство: Своракн (25 Сл. Божих), Зіні (5 Служб Божих), д-р О. Барани, Басари, Бемки, п-ні Бродін, Варчаки, Гірняки, Гнатові, Гуцали, п. Демків, п. Демчишин, Кармазини, Клецорі, Кондрати, Козаки, Кушнірі, д-р Б. Левицькі, Леськові, Лещуки, Литвини, Мандзії, Масні, п-і Мидляк, п-ні Михайлів, о. Л. Мудрий, Никифоруки, п. Островський, Папуги, Петрики, Порітки, п. Райца, Раки, п-і Семенюк, Собовти, Стецки, Тоти, Фенчинські, Халупи, Щупаки і Щурі.

Щире спасибі Вельмишановним Панам: І. Василишинові, Секретареві 194-го Відділу УНС: М. Клецорові, Секретареві Видавництва „Бережани" та С. Щурові за зворушливо щирі прощальні промови.

Сердечно дякуємо Родині та численним Приятелям, Знайомим і колишнім воякам УПА, які віддали останню прислугу і пошану Покійній своєю присутністю на Панахидах, на Службі Божій та ласкаво потрудились відпровадити Її на місце Вічного Спочинку, як теж всім хто висловив нам співчуття особисто або листовно.

ВП. Панам Мандзієві і П. Турчинові щиро дякуємо за допомогу в організуванні транспорту на цвинтар.

Зокрема сердечно дякуємо Вельмишановним Панам Лікарям: д-рові О. Баранові, д-рові Р. Осічукові та д-рові Б. Макарушці за висококваліфіковану професійну опіку над недужою на протязі останніх 5-ох років.

Сердечно дякуємо ВП. Паням: Кузиковій, Своракові і Мидляковій, які на протязі років відвідували недужу, приносили моральну підтримку, спільно раділи Її радостями і сумували Її смутками.

Врешті щиро дякуємо похоронному заведенню п. П. Яреми, за совісне і дбайливе переведення похорону.

Нехай же Всевишній Господь належно оцінить Вашу доброту і щирість і щедро нагородить.

Горем прибиті:

муж — **ЕВСТАХІЙ**
донька — **МАРІЙКА** з мужем **БОГДАНОМ** і дітьми

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — „Н. П. Інтер", футбольні змагання з циклу гор за Чашу ЗДА відбудуться в неділю, 10-го грудня о год. 2-ій по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій вулиці і 31-ій евню у Коледж Пойнті, Н. Й. Ця зустріч не відбулася минулої неділі внаслідок дощу.

„Флаєрс", Балтимор — „Тризуб", Філядельфія, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 10-го грудня о год. 2-ій по полудні на грищі Кірк Стадіону при Кірк та Екзетер Гол евнях в Балтиморі, Мд.

„Британіка", Вашингтон — „Чорноморська Січ", Нюарк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 10-го грудня о год. 2-ій по полудні на грищі Вудро Вільсон Гай Скул Стадіону при Небраска евню і Чеспік Ст. Н. В. у Вашингтоні, Д. К.

КЛК НЮ ЙОРК ЗАПОЧАТКОВУЄ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ СЕЗОН

Карпатський Лещетарський Клюб Ню Йорк започатковує лещетарський сезон прогулянкою до лещетарського центру Ієтон Велі, Н. Й. (на схід від Саратоґа Спрінґс) від суботи, 30-го грудня 1967 до понеділка, 1-го січня 1968. Учасники повинні замовляти приміщення безпосередньо в лещетарському центрі:

Easton Valley, Inc.
RFD 3 Greenwich, N.Y.
Tel.: 518 (Ar. Code), 692-7111

— o —

ШАХОВИЙ ТУРНІР УСЦАК-у

Д-р Орест Попович — український першун другий рік підряд

Клівленд, Огайо. — З ініціятиви Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) відбувся тут під кінець тижня Дня Подяки шаховий турнір за першість українців північноамериканського континенту на 1967 рік. Господарем турніру була шахова ланка УАСТ „Львів" Клівленд, що її очолює п. Євген Коссак. Він підготовив турнір на місці при помочі шахістів пп. Михайла Парути і Василя Німиловича, які увійшли в Провід турніру. В. Німилович був технічним керівником турніру.

В День Подяки, 23 листопада, в просторій залі СУМА в Клівленді засіло до змагань 14 шахістів: 10 місцевих, 2 з Ню Йорку і по одному з Шикаґо й Вірджінії. Між змагунами були не тільки відомі нашим читачам майстри інж. Лев Блонарович, д-р Орест Попович і мгр Мирослав Турянський, але також вперше взяв участь в українському чемпіонаті уроджене́ць Клівленду молодий майстер Тома Возьний, цьогорічний першун Збройних Сил ЗДА і першун стейту Огайо. До верхівки турніру слід зачислити теж Михайла Паруту, першуна Клівленду, що осягнув американську клясифікацію експерта кандидата на майстра.

Сім рунд гри швайцарською системою дали такі висліди (вище клясифіковані змагуни на першому місці в парах):

І рунда

Попович — Коссак	1:0
Возьний — Паньків	1.0
Блонарович — Криса	1:0
Ґурянський — Винницький	1:0
Парута — Міхняк	½:½
Одарченко — Сахно	1:0
Німилович — Чучкевич	1:0

ІІ рунда

Попович — Турянський	1:0
Возьний — Одарченко	1:0
Блонарович — Німилович	1:0
Парута — Винницький	1:0
Коссак — Міхняк	½:½
Паньків — Сахно	1:0
Криса — Чучкевич	½:½

ІІІ рунда

Попович — Блонарович	1:0
Возьний — Парута	0:1
Турянський — Паньків	1:0
Одарченко — Міхняк	0:1
Німилович — Криса	1:0
Коссак — Чучкевич	1:0
Винницький — Сахно	1:0 (без гри)

IV рунда

Попович — Парута	1:0
Возьний — Німилович	1:0
Блонарович — Міхняк	1:0
Турянський — Коссак	1:0
Одарченко — Винницький	1:0
Паньків — Криса	1:0
Сахно — Чучкевич	1:0

V рунда

Попович — Возьний	0:1
Блонарович — Турянський	0:1
Парута — Одарченко	1:0
Німилович — Коссак	½:½
Паньків — Міхняк	0:1
Крисса — Сахно	0:1
Винницький — Чучкевич	1:0

VI рунда

Попович — Міхняк	1:0
Возьний — Турянський	0:1
Блонарович — Парута	1:0
Одарченко — Криса	0:1
Німилович — Винницький	1:0
Коссак — Сахно	1:0
Паньків — Чучкевич	1:0

VII рунда

Попович — Німилович	1:0
Возьний — Блонарович	½:½
Турянський — Парута	½:½
Одарченко — Чучкевич	1:0
Коссак — Паньків	1:0
Криса — Винницький	1:0 (без гри)
Міхняк — Сахно	1:0

Кінцевий вислід турніру: 1. д-р Орест Попович (Ню Йорк — давніше ч. Січ, Нюарк) 6:1; 2. мгр Мирослав Турянський („Леви" — Шикаґо) 5½:1½; 3. інж. Лев Блонарович (Вірджінія — давніше „Ч. Січ", Нюарк) 4½:2½; 4. Тома Возьний 4½:2½; 5. Михайло Парута 4:3; 6. проф. Роман Міхняк 4:3; 7. Євген Коссак 4:3; 8. Василь Німилович 3½:3½; 9. Михайло Паньків 3:4; 10 інж. Олександер Одарченко (Ню Йорк) 3:4; 11. Василь Криса 2½:4½; 12 інж. Святослав Сахно 2:5; 13. д-р Зенон Винницький 2:5; 14. проф. Роман Чучкевич ½:6½. Місця з однаковою скількістю точок були розділені т. зв. системою Солкова. Змагуни, що не зазначені інакше, репрезентували УАСТ „Львів" Клівленд.

Чотири перші місця одержали нагороди в сумах 100, 50, 25 і 15 дол. Менші нагороди припали першунам в клясах А (Василь Німилович), Б (Євген Коссак) і неклясифікований (проф. Роман Міхняк). Останнього треба визначити як сеньйора клівлендських шахістів, що, не зважаючи на свій дуже поважний вік, здобув в турнірі шосте місце. Переможець турніру, д-р Орест Попович, одержав також перехідну чашу, що її для турнірів УСЦАК-у уфундував клівлендський банк „Вест Сайд Федерел Сейвінґс енд Ловн Ессосієйшен". На закінчення турніру чашу вручив переможцеві директор філії згаданого банку, д-р Володимир Боднар. Додаткові жертви на фонд турніру зложили повищий фундатор чаші, а також Кредитівка „Самопомочі" і багато поодиноких жертводавців з Клівленду й околиці. Всім, що спомогли наш турнір матеріяльно, УСЦАК складає щиру подяку. Особливе признання належиться організаторам турніру пп. Коссакові, Німиловичеві і Паруті. Турнір закрив ланковий шахів УСЦАК-у, д-р Орест Попович, який склав клівлендським шахістам подяку за бездоганно зорганізований турнір, висловивши надію, що Клівленд залишиться вогнищем організованих українських шахів.

Шахова Ланка УСЦАК

— o —

„ТРИЗУБ" — „Ч. СІЧ" 6:1

Атлантик Сити, 2-го грудня. Ворота для „Тризуба" здобули: Пасаче сильним стрілом із віддалі 30 метрів на 4-ій хв.; Педро на 21-ій хв.; Полета на 23-ій і 63-ій хв.; Вагнер незвичайно притомно головою із висоти півметра, після цього як воротар Січі Якубовський відбив у поле його стріл і безпосередньо перед тим стріл Полети, на 66-ій хв.; Полета на 70-ій хв. Ворота для Січі здобув Вільчак на 25-ій хв. Гра обох дружин була чиста від фавлів і джентельменська. У другій півгрі Ферейра нарушив старе, із перед кількох років, ушкодження ноги і його знесено з грища.

Змагання почалися американським та українським гимнами, що їх дуже гарно відспівала п-на Маріяна Сухенко, міс Союзівка 1966 р. У перерві Маріянна та її сестра Катя виконали кілька дуетів, що були нагороджені бурхливими оплесками, а молоденька балерина п-на Люба Петрик, по мистецьки виконала кілька стилізованих українських національних танків. Після цього член Проводу „Тризуба" і голова жюрі для вибору „королеви копаного м'яча" О. Яремко повідомив, що цей почесний титул признано п-ні Маріяні Сухенко.

Глядачів 1000, в тому приблизно половина неукраїнської публіки. **И. Т.**

— o —

„ЛЬВІВ" ЕЛІМІНУЄ ІТАЛІЙЦІВ

Клівленд, Огайо. — Після закінчення змагань за чемпіонат „Лейк Ірі Сакер Ліґ" на першому місці рівною кількістю здобутих пунктів опинилися два клюби: Італійський СК і минулорічний першун — „Донав Швабен". Зараз за ними третє місце посів Українсько-Американський Спортовий Клюб „Львів" — Клівленд. Поки додаткові змагання між двома першими вирішать, хто з них займе перше місце, італійці й українці зустрілися в першій рунді за Чашу ЗДА.

Змагання, що відбулися 26 листопада, принесли українцям найнижчу, але певну перемогу, в відношенні 1:0 (1:0). Стрільцем переможних воріт був Сантос. Цей самий змагун мав ще одну нагоду здобути ворота, бувши сам-на-сам із воротарем італійців.

Цю найнижчу перемогу, що елімінує гордих італійців із дальших гор, а українцям відкриває шлях до другої рунди, заокруглив доріст Б „Львова" високою перемогою 9:0 (2:0) над італійськими ровесниками.

Сумаричний вислід українсько-італійської баталії тієї днини: „шат-авт" 10:0 для українців! **О. Н.**

— o —

„ЛЕВИ" І „КРИЛА" ВІДПАЛИ ВІД ГОР ЗА ЧАШУ ЗДА

„Леви" — „Марунс" 0:2
„Крила" — „Олімпікс" 1:2

За Чашу Аматорів ЗДА:
„Крила" — „Кікерс" 1:3

Всупереч всяким сподіванням „Леви" програли перші змагання з циклу гор за Чашу ЗДА з „Марунс", які грають в нижчій клясі Шикаґа. Потерпівши поразку 0:2, „Леви" відпали від дальших гор за Чашу ЗДА. „Леви" виступили до цих змагань без Ноги і Бравна, з анемічною атакою, яка не загрожувала поважно воротареві італійців. Дружина „Марунс" грала гарно, була швидка, точно подавала і багато стріляла. Від вищої поразки врятував „Левів" воротар Орест Банах. Причиною останніх невдач „Левів" є брак фахового керівника, який і під час змагань робив би зміни в укладі дружини.

Сумівські „Крила" зустрілись в перших змаганнях за Чашу ЗДА з грецькою дружиною „Олімпікс" і програли з ними 1:2. В змаганнях за Чашу Аматорів ЗДА „Крила", як можна було сподіватися, програли з німецькою одинадцяткою „Кікерс" вислідом 1:3. „Крила" відпали від дальших змагань за обі чаші.

Юнаки „Крил" почали гри за Чашу Юнаків ЗДА. Їхня зустріч із юнаками „Вісли", мимо догривки, закінчилася нерішеною 1:1 і змагання будуть повторені.

В змаганнях за Чашу Аматорів ЗДА виступатимуть „Леви" без професійних змагунів. Першим їх суперником буде дружина аргентинців „Ріверпляте", яких зустрінуть „Леви" вже в грудні.

Петро Головатий

ВІСТКИ „Ч. СІЧІ"

М. Павлишин виступав на „Голосі Америки"

В понеділок, 26-го листопада український відділ „Голосу Америки" передав інтерв'ю із капітаном футбольної дружини „Ч. Січі" Миколою Павлишином, що його перевів кореспондент „Г. А." Володимир Сохан. В інтерв'ю М. Павлишин, представлений як уродженець Аргентини, розказав про працю футбольної ланки „Чорноморської Січі", про українських футболістів, які виступали в Збірних ЗДА, про найважніші осяги українських футбольних дружин в Америці та про свою футбольну кар'єру від дитинства в Аргентині до участи в останніх міжнародних змаганнях.

Жінки „Ч. Січі" візьмуть участь у турнірі відбиванки

В суботу, 9-го грудня, перша дружина відбиванки жінок „Ч. Січі" візьме участь у відбиванковому турнірі „Ґренд Сентрал УМСА", який відбудеться в залі Квінс Коледжу в Ню Йорку. Згідно з інформаціями інж. Адріяна Лапичака, відбиванкова ланка „Ч. Січі" має тепер 75 осіб, в тому більше половини жінок і дівчат-студенток. Тренінґи відбиванки відбувають „січовики" і „січовички" в модерних залях школи Колюмбія Гай Скул в місті Мейпелвуд, де зимою проводять свої тренінґи також футболісти „Ч. Січі".

О. Твардовський

УНСОЮЗУ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

НЕДІЛЯ, 10-го ГРУДНЯ 1967 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin Street. Тому, що це кінець року, проситься обов'язково вирівняти чл. вкладки. — С. Филик, фін. секр.

MANVILLE, N. J. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 349 Відд. о год. 2-ій по пол. в домі Мих. Ґабера, при вул. Washington Ave. Проситься чл. прибути на збори. — М. Захарко, секр.

ФЕНІКСВІЛЛЕ, Па. Річні збори 321 Відд. ім. св. ап. Петра і Павла о год. 1-ій по пол. в церковній залі. На порядку: Звіт Контр. Комісії та вибір управи на 1968 рік. Члени повинні вирівняти вкладки за 1967 р. — І. Яворський, предс., В. Любер, касир, Д. Чук, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, Ілл. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 284-ий Відд. в год. 2-ій по пол. в УНДомі, при 1020 Норт 9-ій вул. Порядок: Вибір управи на 1968 рік. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — І. Василюка, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. зараз по співаній Сл. Божій — 11:30 р. в церковній залі св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. Річні збори відбуваться в неділю, 31 грудня 1967 р. в 1-ій год. в церковній залі в Parma, Ohio. — І. Попович, предс., Д. Мацалаба, касир, М. Бобечко, секр.

HASTINGS ON HUDSON, N.Y. Річні збори Т-ва Т. Шевченка — 6-ий Відд. о год. 5-ій по пол. в Клюбовім приміщенні, 9 Washington Ave. На порядку: Річний звіт та вибір нової управи на 1968 р. Проситься чл. прибути. — Д. Жупник, гол., І. Пециляк, касир, А. Вовк, секр.

БАЛТІМОР, Мд. Місячні збори В-ва Пресв. Тройці — 320 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Горож. Клюбі при 3101 O'Donnell St. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — Д. Пісецький, предс., І. Малко, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ БІЖУЧОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ЇХ КОНЕЧНО НАЙДАЛІ ДО

20-го грудня 1967-го року.

ТАРЗАН, Ч. 5916. Де вожаків син?

— Ну так, ви тепер вільна людина . . . І при цьому багата, — почав Тарзан . . .

— Я тішуся тим, що сталося з доктором, — вмішався Кевенда. — Та тут ще є деякий незакінчений бизнес . . .

— Говори, собача гієно . . . Де мій син? Нибоко щулився зі страху і заїкувався. — Я, я не знаю!